

LAISVOJI LIETUVA

Lietuvių savaitraštis
Leidžia Lietuvos
Atgimimo Sąjūdis
3157 So. Emerald Ave.
Chicago 16 Ill.
Victory 2-4372.

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

Laisvoji Lietuva

FREE LITHUANIA

Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian
Regeneration Association
3157 So. Emerald Ave.
Chicago 16 Ill.
Victory 2-4372.

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

IX metai.

Kaina 10 c.

Pentadienis, balandžio (April) 29 d. 1955 m.

Kaina 10 c.

Nr. 17 (239)

ANTANAS LAPINSKAS —

Amerikos lietuvių respublikonų komiteto pirmininkas ir A. L. T. S-gos pirmininkas, kalbės "Laisvosios Lietuvos" pirmoje pavasario gegužinėje, kuri įvyks š. m. gegužės mėn. 15 d. gražiame Bučio sode, Willow Springs, Illinois.

Nepameskime tikrojo kelio

NEPAMESKIME TIKROJO KE.

A. J. Kaulėnas
Londonas, Anglija

Tautinė — nacionalinė mintis lietuvių tautai nėra sena, nes ji moderninėmis priemonėmis ir modernia forma buvo pateikta tautai vos keliolika dešimtmečių atgal. Tiesa, tautinė mintis bene bus viena iš seniausių, tokio senumo, kaip religija. Tada, kai žmogus suprato, kad tik socialus gyvenimas yra tikras kelias į geresnį rytojų, kada pradėjo jungtis gentys savo teisių ir savo žemių ginti, tada jau buvo gimusi nacionalinė idėja. Tiesa, ji vardo dar to neturėjo, bet bene tai svarbu, svarbu tai, kad esminės dalys moderninės tautinės minties jau tada buvo gyvos.

Kiekviena idėja gimsta, auga ir klesti tik žmonių pastangomis. Žmonijos protas gimdo idėjas, valia ir energija jas iškelia ir plečia. Ir jei atsiminsime iš aukščiau paminėtų bent vieną faktorių, idėjos klestėjimas, ar bent mažiausiai jos pažanga, sustoja.

Lietuviškoji politinė tremtis yra maža. Tai tik trupinėlis tautos. Bet žvelgiant iš idėjinio taško, tai neturėtų didelės svarbos. Pati tauta ar jos maža dalis, ar net paskiras žmogus, neatsižvelgiant į aplinkybes, jei jis tik tiki tai ar kita idėja, privalo jai dirbti, nesustoti.

Ir šiandien nenutraukime darbo — propagandinio darbo tautinei idėjai skleisti, nepaskėskime takeliuose ir nepameskime tikrojo kelio. Tikslas yra tautos tikėjimas į nacionalinę idėją. Tai mūsų tikslas ir darbas. Tremtis maža, bet ji gali būti labai reikšminga, kaip priemonė, parengianti idėjiniam darbui kadras. Atminkime, kad kiekviena idėja, kuri gyvena tik šios dienos rūpesčiais, nustoja savo svorio, blunka ir savaime suprantama, turi eiti į merdėjimo fazę.

Grįškime atgal nuo išliupsnusių asmeninių ir tarporganizacinių ginčų. Jei ne visai juos nutraukdami, tai bent sumazindami iki minimumo. Tos rūšies ginčai jau įgrįso. Jie nieko pozityvaus neduoda ir neduos, tai sėmimas vandens iš statinės be dugno. Susirūpinkime savimi ir savo

idėjos: tautinės — nacionalinės, puoselėjimu tremtyje, kad ją galėtume skaisčia ir nesužalotą parsivežti namo, laisvon Lietuvos.

Atminkime, šių dienų Lietuva yra kita, nei daugelis sau įsivaizduojame. Tai, ką palikome kūdikiui, — šiandien jau pilietis, pilnateisis ir subrendęs. Jo galvosena kita, jos pažūros ir gyvenimą bus skirtingos. Ar mokėsime suderinti savo ir jų galvosenas? Ar svars-tome tai? Ar rengiamės tam?

Mes privalome plačiai atidaryti savo laikraščių skiltes ateinančių valandų darbui. Privalome daugiau nagrinėti esamą padėtį Lietuvoje ir realiai daryti reikiamas išvadas iš to. Reikia mums susirūpinti tautinės minties kadru — darbininkų parengimu, kad grįžimo valandą laisvon Lietuvos, kada išsiklaidysime po Lietuvos kaimus, miestelius ir miestus, kad atneštume tautinės minties, iš kurių turėtų išliupsnoti galinga ateinančios Lietuvos nacionalinė srovė. Štai, kur mūsų pagrindiniai darbai.

O tai, kad Grigaitis "Naujiens-se", ar ponai iš "Keleivio" rašo apie mus įvairius prasimanymus, — tegul. Tas mums šiandien, nei rytdienai jokios reikšmės neturės. Tegul sau puola. Idėjiniam darbe tai normalu. Tokiame teise ir mes turime. Tik žiūrėkime, kad toji teisė nepasidarytų mūsų laikraščio skilčių esmine dalimi ir kad mūsų puolimas neperžengtų padomumo ribų. Tegul jie, jei nori, to nesilaiko, kaip kad darė iki šiol, bet mes privalome žiūrėti, kad idėjinėje kovoje mūsų ginklai būtų švarūs. Atsiminkime, — žodžiais "priešo" neužmuši, žodžiais yra tik tam, kad įtikinti ir todėl straipsniuose vadinamas oponento "maurais" ar panašiais epitetais, tikslu nepasieks. Gali duoti net atvirksčius rezultatus: visuomenė gali paskaityti ir mus esant tokio pat kultūrinio ir moralinio lygio, kaip tie.

Nesekime jų pėdomis. Jei jiems patinka, lai jie būna artimi komunistinės spaudos moralei, kuri pilnna šlykščiausių koliojimųsi.

Taip pat taikintina ir mūsų akcijoje prieš Vliką. Vlikas nėra tikslas, tai tėra priemonė ir tai labai abejotinos vertės. Tas organas serga sunkia liga, ar jis sugebės

IŠ PASAULIO POLITIKOS

Pasibaigė Azijos — Afrikos tautų konferencija,

vykusi virš savaitės laiko Bandunge — Indokinijoje ir sukėlusio viso pasaulio dėmesį. Konferencija priėmė keletą rezoliucijų, jų tarpe taikos programą ir kolonizmo pasmerkimą. Ceilono min. pirmininkas konferencijoj pasirodė kaip aršus komunizmo priešas, kėlioje savo kalbose pasisakydamas prieš naują Sov. Sąjungos vykdomą kolonizaciją. Lietuvą ir kitus pavergtus Europos kraštus jis paėmė pavyzdžiais. Buvo laukta reagavimo iš kom. Kinijos min. pirm. Chau En-lai, bet jis pakeitė taktiką ir savo kalbose buvo santūrus. Po slaptų pasitarimų su Indijos ir keletos kitų valstybių delegacijomis, Chou En-lai paleido naują taikos balandį. Jis pareiškė, kad kom. Kinija norinti taikos su JAV ir yra pasiruošusi betarpiam turtis dėl santykių sušvelninimo. Vašingtono valst. departamentas greitai reagavo į šį pareiškimą, paskelbdamas, kad JAV sutinka tartis su kom. Kinija, bet tik su sekančiomis sąlygomis: 1. tautinė Kinija, kaip suinteresuota šalis, turi dalyvauti tuose pasitarimuose, 2. kom. Kinija tuojau turi sustabdyti karinius veiksmus prie Formozos, 3. turi būti paleisti JAV karo belaisviai, 4. priimti Saug. Tarybos kvietimą dalyvauti debatuose dėl taikos Formozos erdvėje. Po šio vaiz. departamento pareiškimo Chou En-lai paskutinėje savo kalboje davė suprasti, kad šios sąlygos kom. Kinijai nėra priimtinos. Taigi matosi, kad šis taikos balandis buvo tik paprasčiausias propagandos triukas. Anglų spauda piktnesiai JAV laikysena, vis dar tikėdama komunistų nuosirdumu.

Formozoje įtempta padėtis.

Prez. Eisenhowerio skubus pasiuntimas Formozon jungtinio štabo virš. adm. Radford'o ir valst. sekr. pavaduotojo Robertson'o, Formozoje sukėlė gandrą, kad JAV bandys įkalbėti taut. Kinijos vyriausybę atiduoti Quemy ir Matsu salas komunistams, kad už tai gailėtų gauti Anglijos, Australijos, N. Zelandijos ir gal būt Prancūzijos garantijas ginti pačią Formozą. Formozos spauda tokį planą vadina išdavyste. Kiti mano, kad aukštų pareigūnų staigus pasiuntimas turi tikslą išaiškinti naująją partiją, kuri susidarė po to, kai paaiškėjo, kad komunistai prie Formozos yra baigę įrengti daug aerodromų, kuriuose per vieną naktį gali atsirasti šimtai rusiškų karo lėktuvų, tuo sudarydami didelį pavojų ne tik Quemy bei Matsu saloms, bet ir pačios Formozos saugumui.

Pasikeista notomis dėl Austrijos.

Austrijai susitarus su Sov. Sąjunga dėl taikos sutarties, pastaroji

pagyti, klausimas. Jo ligoms ap-tarti pašvenčiame išstus puslapių puslapius, bet argi tai turi kokios prasmės? Ne. Čia kalbomis nieko nepadėsime. Reikia akcijos ir tik akcijos. Tektų ugdyti mintį ir rengtis, kad būtų sušaukta tautinės ir vidurio srovių politinių vadovų konferencija, kuri išsamiai išnagrinėtų klausimą ir padarytų reikiamas išvadas. Kito kelio nėra, kuris vestų iš susidariusios padėties.

pranešė JAV, Anglijos ir Prancūzijos vyriausybės pagėdavimą, susaukti už reik. min. konferenciją, pasirašyti Austrijos taikos sutarčiai. Trys vakarinės valstybės vienodo turinio notomis pranešė Sov. Sąjungai, kad jos yra pasiruošę tartis, bet kol paaiškes susitarimo galimūmai, siūloma pasitarimus vesti tarp Vienoje akredituotų ambasadorių, o tik vėliau susirinkti už reik. ministeriams. Laukiama Sov. Sąjungos atsakymo.

Bulganinas pritaria

Keturių didžiųjų susitikimui. Tai jis pareiškė spaudos atstovams per Lenkijos garbei suruoštas vašies Maskvoje.

Numatoma statyti atominę energija varamas

prekybinis laivas, kurio tikslas būtų pademonstruoti pasauliui JAV norą ir pastangas panaudoti atominę energiją ne karo tikslams

"ATEITIES" šokėjai dalyvaus "Laisvosios Lietuvos" gegužinėje, kuri įvyks š. m. gegužės 15 d. gražiame Bučio sode.

Iš Balio Sruogos kūrybos

Balys Sruoga
(1896.II.2—1947.X.16)

Mes ateinam kaip šešėliai,
Ties bedugnėms giesmių pint.
Kas numiršta — turim vėlei
Mes giesmėmis atgaivint...

Amžių ūkas velias, driekias —
Dengias paslaptis buities...
Virpa dalgis, varpos siekės...
Varpas liūdnas be širdies...

Mes, kaip varpos, laukiam nykiai,
Koliai dalgis mus pakirs...
Koliai godos austos tykiai
Susipainios ir iširs...

Žemėj šioje mes užklydę —
Tik ilgėjimos sargai...
Žiedą paslėptą išvydę —
Vėl plasnosis gimt aukštai...

—○—

Iš šaltinių, iš tyliausių,
kur alsavimai nedrumsčia,
kur švitėjimai nesiekia,
kur neskesta spinduliai.

Supasi, supasi lapai nubudinti,
Šnarasi, šnekasi vėjo pajudinti, —
Skleisdami gaudesį alpstantį,
/ liūdinti,
Supasi, supasi lapai nubudinti.

Plaukia gegužio sapnai netikėtieji,
Gal tik raudoj kaukuomet palydę —
/ tieji,
O išgodotieji, o numylėtieji,
Slenka gegužio sapnai netikėtieji.

Naujo gyvenimo gandrą atnešdami,
Žemę, ir dangų, ir dulkes atnes-
/ dami,
Naujus takus per bedugnes atras-
/ dami,
Naujo gyvenimo gandrą atnešdami.

Rimk, besiplėčianti sielvarta gu-
/ dinti!
Tau paslapčių amžinų nesujudinti!
Vėjo bučiuojami, vėjo pagundyti,
Supasi, supasi lapai nubudinti...

—○—

Iš aukštybių balsas kyla,
Iš aukštybių sūncia grąsą:
— Ką sutvėrei? Kam meldeis?...

— Kodėl aukuras suskilo?
— Ko akysė žvilga rasos?
— Kur klajojai ne keliais?

Gėlių puokštę prisilaužęs,
Naktį stiebus tepalikęs,
Veltui aukurą kuriu...

Atsiklaupęs, susigrauzęs,
Prie šaltų laiptų prinykęs...
Gėlės miršta... Aš žiūriu...

Girdis ragas, girdis dainos...
Aš, kaip varpa drebulinga...
Gėles mindau, skandinu...

Iš aukštybių balsas eina...
Visagalis, išganingas...
Lenkiu galvą ir einu...

In žinytus, in šventuosius...
Aš — ne savas, aš — klajūnas,
Ištrėmimas su manim...

Žemę lauktą pabučiuosiu...
Joj ilgėjimos prazūna,
Joj švitėjimos užgims!...

—○—

LIETUVIŠKOS DAINOS BICIULIAI

Gegužės mėnesio 8 d. "Dainavos" Ansamblio dešimties metų sukakties minėjimas pradėdamas:

10 val. iškilmingos pamaldos Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčioje, per kurias giedos "Čiurlionio" ansamblis.

3:30 val. p.p. sukaktuvinis koncertas Orchestra Hall (salėje), 220 So. Michigan Ave.

6:30 val. vakare minėjimo akademija — bankietas Šv. Kryžiaus parapijos salėje.

"Dainavos" ansamblis yra vienas iš pajėgiausių ansamblių, kuris savo lietuviška programa ir plačia kultūrine veikla užtarnavo tinkamos pagarbos ir padėkos.

"Dainavos" ansamblis savo koncertą skiria Lietuvos Motinos garbei, nes tą dieną bus minima Motinos Diena. Visuomenės atstovai tars trumpą žodį mūsų Motinai.

Koncerto programoje dalyvaus ir "Čiurlionio" ansamblis. Du ansambliai — per 170 asmenų užtrauks lietuvišką dainą Čikagos dangoraižių paunksmėje. Koncerto programą vainikuos didinga J. Žilėvičiaus kantata "O Vytaute Didis!"

Lietuvišką visuomenę kviečiame koncerte dalyvauti. Parodykime meilę ir pagarbą lietuviškai dainai ir tiems pasišventėliams, kurie ir laimėje ir varge nesiskiria su lietuviška daina. Po koncerto 6:30 val. v. Šv. Kryžiaus parapijos salėje ansamblių pagerbimo vakarienė. Susirinkime čia ir pagerbkime lietuvišką dainą. Atsiminkime tai, kad pavergtoje Tėvynėje lietuviškoji daina, kokią mes ją suprantame, nutilo. Tad pagerbkime tuos, kurie garsina lietuvišką dainą plačiai pasaulyje ir neleidžia jai nutilti, kad ir svečioje šalyje. Priimkite mūsų kvietimą su meile ir viltimi pasimatyti koncerte ir pagerbimo vakarienėje.

Mylėkime dainą ir dainininkus!

Kun. A. Stašys
Čikagos Lietuvių
Kultūros Tarybos
Prezidiumo Pirmininkas.

Don Kuraitis
"Dainavai" pagerbti
Komiteto Pirmininkas.

Iš "Saulė ir Smiltys",
Kaunas, 1920 m.

DAINAVOS didysis koncertas Lietuvos Motinos garbei

ALFONSAS MIKULSKIS

"Čiurlionio" ansamblio vadovas, diriguos sukaktuviniam "Dainavos" ansamblio koncerte jungtinį "Dainavos" ir "Čiurlionio" ansamblių chorą, gegužės 8 d. 3:30 val. p. p. Orchestra Hall. Šiais metais Alf. Mikulskis švenčia 25 metų muzikinio darbo jubiliejų.

Lietuviui sunku įsivaizduoti motiną be dainos. Daina lopselyje, daina laukuose, daina skausme, daina tremtyje, daina džiaugsmo ir užuomaršoje. Žmogus daina gudo džiausi, kaip ir malda, rūpestių dienose. Daina, kaip geras draugas, tarsi padeda eiti tamsiais gyvenimo takais. Dainuojantis žmogus yra geras žmogus. Daina yra tarsi būtybės ryšys su siela.

Gal ne visos tautos turi tiek jausmo, meilės ir net sentimentų savo motinoms, kaip lietuviai. Tegul ne visų lietuvių motinos buvo mokytojos, tegul daugelio, pasipuošusių gausiomis pasaulio žiniomis, motinėlis buvo prasto išsimokslinimo, bet jos buvo tokios nuosirdžios, tokios tikros ir tyros motinos, kad ta jų būseną traukė prie savęs visus nesugadintus vaikus: Šiuo kartu, nekalbant apie tų nuopelnus vaikams, tenka didelę ir užtarnautą pagarbą atiduoti lietuvi motinai, padėjusiai mūsų tautiečiams vesti galimai tiksliais keliais.

Dainos ir motinos sugretinimas yra tikslingas. Visuomenės dainos atstovais teisingai skaitytini ne tik su Dievo dovanotais gabumais žmonės, bet taip pat visuomenės atstovai, gražaus tikslo vedini, susibūrę vienatn. Tokiu vienu iš žymiausių dainos mylėtojų vienu, Čikagoje yra "Dainavos" ansamblis (jo sąstata yra ir tautinių šokių grupė), kurie neilgai trukus, gegužės 8 d., minės savo gyvavimo desimtmetį. Tą gražią šventę jie nori padaryti dar gražesne ir todėl drauge bus, to iškilmingo koncerto metu, pagerbta ir lietuvi motina. Bus tartas ir žodis ir lietuvi motinai, ji bus prisiminta ir rinktinėmis mūsų dainomis, dainomis, kurias išpildys "Dainavos" ansamblis ir iš Clevelando atvyksiantis "M. K. Čiurlionio" ansamblis. Per abu ansamblius scenoje dainuos apie 170 asmenų vienetas.

Koncerte bus lengvesnės, sunkesnės muzikos, bus išpildyta ir Žilėvičiaus kantata. Pasirodys abu ansambliai pavieniui ir drauge. Ansambliai, kurie nereikalingi liaupsinimui, kurie jau yra susidariusę pakankamai gerą vardą ir apie kuriuos ir įvairūs užsieniečių slugsniai žino apskaitai iš teigiamos pusės. Tokie koncertai yra retas įvykis ir dėl to rengėjai išnuomavo puikią ir didelę Orchestra Hall salę Čikagoje, turinčią 2.502 sėdimas vietas. Tai nėra per daug erd-

vi patalpa, prisimenant vien Čikagoje gyvenančių lietuvių skaičių, nes į tokį, pasakytum, trigubą pasirodymą, žmonių, tikriausiai eis daug. Tai koncertas, kuris reprezentuos lietuvišką tautinių dainų meną, tai bus koncertas, kuris primins skaitlingiems mūsų draugams užsieniečiams mūsų pastangas, gyvumą, savosios kultūros palaikymą. Tai bus koncertas, ir kurį reikėtų pakviesti tuos malonius amerikiečius ar kitus užsieniečius, kuriems ne vienas mūsų yra daug gražių dalykų pašakojęs apie Lietuvą, lietuviškus tautinius šokus, lietuvių tautinius drabužius. Pasikvieskime juos, padarykime jiems malonumą, juos dar daugiau pakreipkime į savo pusę. Ir jie už tai bus dėkingi.

To koncerto bilietų platiniu rūpinasi "Dainavos" ansamblis. Bilietų platinio vietos nuolatos skelbiamos Čikagos lietuvių laikraščiuose. Patartina bilietus įsigyti iš anksto, nes geresnių vietų kasdien lieka vis mažiau ir mažiau.

Kaip girdėti, koncertą žada atvykti daug asmenų iš taip vadinamos provincijos, t. y. ne iš Čikagos. Laukiama daug iš Clevelando. Bilietų kainos nuo \$1 iki \$4.— Uolus lietuviškų reikalų palaikytojas J. J. Bačiūnas nupirko 30 bilietų į koncertą, kurie visi paskirti išdalinti lietuviškai studentijai. Kiti žinomi ir taip pat pasiturintieji tautiečiai yra užpirkę išsitas ložas, ar net išsitas eiles bilietų savo artimiesiems.

Atsižymėkime aiškiai savo tvarkaraštyje tą dieną, atsipalaiduokime tą dieną nuo kitokių pareigų, pareigėlių, ar pramogėlių. Atsilankykime į šį koncertą, į iškilmingą koncertą, įvykstantį gegužės 8 d. 3 val. 30 min. Orchestra Hall salėje, 220/So. Michigan Ave., Čikagoje.

Alg. Gustaitis

Dainavos ansamblio

desimtmečiui minėti — sudaryta spaudos — informacijos komisija: Algirdas Gustaitis, Juzė Daužvardienė, Jonas Vaidelys, Don Kuraitis, Stasys Džiugas, Stasys Daunys, Petronėlė Gryblėnė ir Antanas Gintneris. Informuojama spauda ir radijas.

Lietuviai ekrano žvaigždyne

A. Vidmantas, Cleveland, Ohio.

Vaizduojamasis šešėlių menas, visų sutartinai vadinamas filmo arba ekrano menu, visais laikais traukė ir nūdien tebetraukia tūkstančius jaunuolių išbandyti savo laimę tame svajų pasaulyje. Visi filmų gaminimo studijose knibždėte knibžda visų tautų svajotojų, kurie braukdami devintą prakaitą, rodo savo sugebėjimus, su tvirta viltimi, kad jei ne šiandien, tai rytoj ar poryt jiems pavyks tvirtai pastatyti savo koją ant pakopų, kurios veda į ekrano meno Olimpą... Tos viltys ir lūkesčiai susvyruoja, kai jie susiduria su kieta tikrove: Šventojo Rašto išmintis, kad — "daug pašauktųjų, bet maža išrinktųjų" — pilna prasme yra įkūnyta filmų gaminimo studijose. Pro studijų vartus įžengia šimtai ir tūkstančiai jaunų svajotojų, bet dauguma jų pro kitus vartus išstumiami laukan. Iš begalinės minios, kuri kaip upės srovė praplaukia per studijas, tik vienas kitas pavyksta atsistoti ant "laimės pakopos" ir ilgesnį laiką išsilaukyti. Tai tie, kuriems "laimė nusišypso", bet ir ta laimė dažnai atvejais būna sąlygojama visokiausių aplinkybių, iki jautraus kompromiso su savo sąžine bei morale...

Į ekrano meno Olimpą mėgina kopti ir mūsų tautiečiai. Tokius bandymus mūsų kilmės tautiečiai darė praėity, jų pėdomis nevienas žengia ir nūdien. Amerikiniame vaizduojamo meno Olimpe, pagarsėjusiame Hollywude, kadaise savo laimę mėgino Krancus, ten reikšėsis dailiajame šoky, bet neįsitvirtinęs, metė šokį ir nuėjo dirbti ten, kur imatė būsiąs naudingesnis sau bei savo šeimai. Turimais duomenimis, Hollywude savo sugebėjimus tebeįmėgino Bruno Vešota, bet nėra ženklių, rodančių, jog jam pavyko pakopti kiek aukščiau... Vieni metu mūsų suose buvo pasinėta plačiau garšinti Aldona Verą Pauliūtę, bet po poros vidutinių pasirodymų ekrane, dingo be žinios. Beje, ji savo pavarde pakeitė į Verą Aldą, iš mūsų akiračio pradingo gal būt dar kartą pakeitusi savo pavardę. Ne taip seniai su vidutiniškais vai dybiniais gabumais pasirodė "Septynių Brolių Septyneriose Vedybose" Rūta Kilmontė, bet apie tolimesnį josios pažangą savo srity naujų duomenų taip pat neturime. Kiek aukščiau yra pakopai tariamoji lietuvi, Rūth Roman, bet jos lietuviška kilmė pilnai neįrodyta. Hollywude laiks nuo laiko pasirodo Backus, Dockus, Tulis, bet ar jie lietuviai, taip pat nežinoma. Galimas dalykas, kad amerikiniame filmų meno bablone yra ir daugiau mūsų kilmės žmonių, bet jie sukeitę pavardes taip ir liks neatpažinti...

Tarpe lietuviškos kilmės jaunuolių, kilusių iš senosios mūsų išievių JAV kartos, bemėginančių praskirti sau kelią į ekrano meno aukštumą, paskutiniu metu išryškėjo dar du šios rūšies "laimės iekotojai", būtent: Jokūbas Šernas, vaizdiniam mene pažįstamas ta pavarde, ir Laurynas Skinkis, besireiškiantis Laurence Harvey slapyvardžiu. Abu "tikros lietuviškos kilmės", gimę Lietuvoje ir vaizdiniam teatre pasireiškę Europoje: Jokūbas Šernas prancūzų ir italų studijose, o iš ten iškviestas į Hollywudą, Laurynas Skinkis pasireiškė Britų ir jungtiniame britų — italų vaizduojamam mene. Iš visų mūsų tautiečių, dirbusių ar tebedirbančių filmose, aukščiausiai pavyko pakopti Jokūbui Šernui ir Laurynui Skinkui. Galima sakyti, kad jie jau yra pasiekę į ekrano meno Olimpo pusiaukelį, ir jeigu neįvyks kurių nors nesėkmingų netikėtumų, jie, padarę dar vieną "laimingą šuolį", pajėgs pasiekti visų svajotojų "žvaigždyną", kame laukia dideli turtingi ir pasaulinė garbė...

Mūsų laimingieji ir "didžiuosius vandenynus išplaukę" beveik vienu metu, tačiau ir juos pateko skirtingais keliais bei skirtingomis priemonėmis. Jokūbo Šerno gimtinė — gražieji Kunigalkiščių Radvilų Biržai, o jo tėvas, garbingos atminties Lietuvos veikėjas, Jokūbas Šernas, savo metu pasirašęs Lietuvos nepriklausomybės deklaraciją, vėliau pasireiškęs, kaip gabus banko vadovas, anksti miręs. Motinos kilmė — Izraelitė, svetimųjų klaidingai vadinama prancūze, po vyro mirties su mažamečiu sūnum išvykusi į Paryžių, ten ištekėjusi antru kartu jau už prancūzo ir įsipilietino visam laikui.

Jokūbas Šernas, jaunas, augo, brendo, mokslinisi ir savo asmenybę ūgdė svetimos aplinkybės, su lietuvišiais susitkdamas tik labai retai, tačiau yra duomenų manyti, kad tėvo kalba jam nėra svetima.

Lietuviškasis "prancūzas" Jokūbas Šernas studijavęs mediciną, antram pasauliniam kare veikęs prancūzų pogrindį prieš rudosius nacius ir dėlto trejiems metams patekęs į baisųjį Buchenvaldo koncentracijos pragarą, po karo išmėginęs visokių amatų, pašinėjęs į ekraną. Pasirodęs keliuose prancūzų pastatymuose, buvo pakviestas į italų studiją, ten tarp kelių pasirodymų, į save rimtesni dėmesį atkreipė tik "Malūnas prie Poo upės" pastatyme, italų mėgiamam "gyvenimiskam apipavidalinimui", net su stipriais Maskvos "raudonosios mados" atspalviais... Berods, po šio pastatymo Jokūbą Šerną išskvietė viena Hollywudo studija, su juo pagaminusi pagarsėjusių kovų prie Diem Pu filmą "Šūvis į Pragarą". Reikšmingiausias jo pasirodymų JAV studijose laikomas Pario vaidmuo "Elenos iš Trojos" pastatyme. Jokūbas Šernas iki šiolieji yra vaidinęs per dvidešimt filmų, taigi nebe naujokas, su nemažu patyrimu, gali pretenduoti į ekrano aukštumas.

Nekelianti jokių abejonių Lauryno Skinkio arba Lawrence Harvey kilmė, sudaro tūlį neaiškumą jo praeitis bei keliai, kuriais jis atėjo į Londono vaizduojamo meno studiją. Svetimoji spauda teigia, kad jis yra kilęs iš Lietuvos, bet išsimokslinimą ir vaidybinių pasirodymų išgijęs Johannesburge, Pietų Afrikos žemyne. Kaikas tvirtina, kad Laurynas Skinkis yra bėglis, kaip ir mes visi, pasitraukęs nuo raudonosios šmėklos pavojaus, kiti tvirtina, kad jis patekęs į Didžiąją Britaniją prieš antrąjį pasaulinį karą, ten išaugęs ir išsimokslinęs. Tuo tarpu neturint su juo betarpių ryšių, jo praeitis lieka nežinoma, turime pasitenkinti tik jo neabejotina lietuviška kilmė...

Laurynas Skinkis į vaizduojamo meno aukštumas taip pat pasiekė ne iš karto: pagal amerikiečių enciklopedinių duomenis, jis yra vaidinęs per dvyliką filmų, tarpe kurių mums žinomas "Black Rose", "Karalius Ričardas" ir kitos. Juo susidomėta ypač po "Romeo ir Julija" britų—italų pastatymo, kur jis sukūrė įdomų Romeo vaidmenį. Iš pastarojo jo pasirodymo jau galima susidaryti apytikrą jo gabumų bei meninio brandumo įspūdį ir teigti, kad jis ekrano mene turi neabejotiną pažangą.

Mūsų tautiečiai: Jokūbas Šernas ir Laurynas Skinkis, ekrano mene jau yra pasiekę gražių laimėjimų, pakilę iki tokios aukštumos, kurios nėra pasiekę dar nei vienas lietuvių kilmės šios srities menininkas. Ar jie tose aukštumose išsilaukys ir pakops dar aukščiau iki svaiginančio "žvaigždyno", nūdien niekas nieko tikro negalėtų pasakyti. Jų pirmynžanga ar atgalžanga žymia dalimi pareis nuo sugebėjimų, savų gabumų išvystymo pažangos, tačiau jų pastangas lems ir ne nuo jų norų ar valios pareiną reiškiniai.

Ne paslaptis, Hollywudo vaizduojamo meno kūrėjai ir gamintojai tam tikrais sumetimais pasistengia net labai aukštai iškilusius vaidintojus, ypač svečius iš Europos kraštų, nuvertinti... Tokius "žygius" filmų gamintojai be skrupulių atlieka, siekdami pašalinti rimtus varžovus, tuo pačiu nuvertinant Europos filmų lygį bei svorį. Taip buvo daroma praėity, toš pačios priemonės naudojamos ir nūdien, taigi, nei vienas Hollywudo filmų vaidintojas nėra tikras, kad jis, pasiekęs ekrano "žvaigždyną", nebus nublokštas į praėjimą...

DAIL. K. ŽOROMSKIO TAPYBOS PARODA

K. Žoromskis

Prie darbo savo studijoje

Gražiai pažinėję mūsų meno veterano dail. prof. Adomo Varno 75 m. amžiaus ir 50 metų kūrybines sukaktis, sulaukėme ir kitos parodos, grynai tapybinės, jauno, gausaus, kuris tik desimtmetį švenčia baigimo Meno akademijos Vienoje, dailininko tapytojo Kazimiero Žoromskio. Paroda vyksta Marijos aukšt. mokyklos patalpose, kur vyko dail. Ad. Varno. Atsidarė balandžio 23 d. ir užsidaro gegužės 1 d. Nors Čikagoje įvyksta dail. K. Žoromskio antroji tapybos paroda, bet yra dalyvavęs ir bendrinėse parodose, nei Meno muziejuje, taip, kad visuomenei gerai pažįstamas.

Šioji paroda, grynai aliejinė tapyba, kai anksčiau buvo ir tempero, išstatė 91 darbą. Tai skaičius gražus ir retas, tokio jauno dailininko. Jis nėra sausas nei tematiškai, nei kompozicija ir, pasakysiu, originalus, žinoma, kultūringas, kaip Europos mokyklų auklėtinis ir matęs žymiausias meno galerijas, muziejus, gilinęs studijas pas žymiausias menininkus, tai ir įnašas neveltui turtingas, kai mokėjo ir lietuviškame fone duoti europiejinį charakterį ir parodyti pačios mokyklos formą bei stilių. Tematika įvairi, nenuobodi, neapsiribota tik peizažu bei religinėmis temomis, kurios, ne visiems įkandamos, jei ir bandoma, bet nesistengia išvystyti. K. Žoromskio, imant kitų peizažą, kuris paskandinamas spalvose ar gamtos vaizdu, o pas jį ieškoma tipo, bei temos ir išvedama viena idėja, kuri nenustelbia nei kompozicijos, nei kolorito. Arba, mėgsta naturmortus, kas ne visiems pasiseka ir suklumpa, kai paliečia natūralias spalvas. Jo naturmortai ne ant vieno korpaliaus ir visi skirtingi, pasakytum, ką jis piešęs, reiškia nekartojami. Jei kas pasakys, kad maža lietuvių temų. Tai kur mes šiandien gyvename ir koks to, dar jaunikačio amžius. Bet davęs lietuviškų temų ir kas svarbiausia, iš mūsų sostinės Vilniaus, pav.: Aušros Vartų gatvė, Bernardinai, eskyzas, Vilnius (eskyzas), Dominikonų gatvė, Bernardinai, Vilniaus katedra — eskyzas, kurie sukurti iš atminties ir sukurti puikiai ir išlaiko kritiką, jau nekalbant istoriją. Tie Vilniaus vaizdai jau skiriasi viskuo nuo kitų, kai dailininkas idėjo lietuvišką dvasią, gamtą ir savą — lietuvišką stilių, ir mūsų nuosirdžias, malonias spalvas ir gaunasi lietuviškas koloritas, urbanistika, gamtovaizdis. Kas pas jį sveikintina, kad viskas išbaigta, žinoma, kai reikalaujama išvermės, meilės darbiui ir kūrybos. Nemėgsta saldžias, pigias spalvas, kas ir gadiną kompoziciją, kai dalis mūsų dailininkų mėgsta. Darbo išbaigimas, koloritas, tema, kompozicija, tai ir pagrindiniai kūrinių pradai.

Paėmus peizažą, ar kad ir eskyza, kai pas jį forma rišasi su ritmu bei koloritas su tema, jau ir kūriny išvysto tapybiniuose rėmuose. Taip, čia ir įeina technika, net pagrindinių dalykų, kai tą duoda mokykla, pasakytum, ne praktika, kuri išsiritulioja mechnikoje. Bet kokią paėmus temą, jau kad darbas išbaigtas, bet dailininkas jaučiasi visur laisvas ir be baimės. Ir visi — 91 darbas parodoje vertingi ir žvelgiant meno kritiko akimis, kai dėl vietos, negalim asmuikiai leisti nagrinėti. Nesvetimas ir portretas, davęs parodoje stambų, natūralaus dydžio, kuris ir reprezentuoja autorių, kaip gerą portretistą. Kas portretui svarbu: koloritas, kompozicija, linijos, perspektyva, nuotauka,

šilima ir čia viską randama. Dail. K. Žoromskis, pasakysiu, jauniausias, kai pradėjo tik 1947 m. parodose viešai pasirodyti, ir tas buvo Ispanijoje — Madride individualioji paroda, suruoštoji Moderniojo Meno muziejuje, jau kritika geriausiai atsiliepė ir palinkėjo gražios ateities, ką ir neapvyli. Italijoje turėjo su kitais vieną parodą, Ispanijoje — savo 3 ir su kitais — 2, Kolumbijoje — savo 1. Ir visur kritikos geri atsiliepimai.

Dail. K. Žoromskis jaunas, tik 40 metų peržengęs, be gimnazijos baigimo, baigęs karą mokyklą, meną studijavęs Austrijoje — Vienos Meno akademijoj, Italijoj — Romos karališkojo meno akademijoj ir kitur ir meno studijų reikalais lankėsi: Muenchene, Venecijoje, Milane, Pizoje, Florencijoje, Neapolyje, Pompojeje, Paryžiuje, Toledoje, Madride, Escoreale, Barcelonoje ir kitur, kad meno pasaulis su savo garsenybėmis jam puikiai pažįstamas. Net buvo Kolumbijos vyriausybės pakviestas dėstyti meno dalykus Bogotoje, kur dėstė Pontificia Universidad Javeriana ir Amerikoje tik penkti metai, kai geriausių sąlygų atsidėjo ir norėjo įsijungti į tremtinių bei senosios kartos masę. Be to, yra ir meno kritikas.

K. Žoromskis Šv. Bartolomejus (Galvos detalė)

Malonu ir džiugu, kai galime pasididžiuoti, kad turime gabų, svairų dailininkų, kurių vardas ir meno pasaulyje pažįstamas. Bet liūdna, kai moka kiti juos įvertinti ir jų darbais pasipuosti, o mes, net nesistengiame aplankyti parodos, o apie išsigijimą kokio kūrinių, nei kalbos. Dar pasityčiojame. Tai kam mes kalbame apie lietuvių, jos išlaikymą ir kalbos brangumą ir apie grįžimą, kai save parduodame tam pigiam, žaliu popierėliui, kuriame nei idėjos, nei sąžinės, nei humaniškuo nėra, bet kas tau svarbu — keturiais ratais automobilis, banko knygtė bei namai ir vaikų auklėjimas — atsidėjimas, paliekant juos gatvėje ir valkatavimui. Taip, tau tas svarbu... Taigi, skaudu, kai meno parodos ruošiamos tik dailininko bičiuliams bei seimos nariams, o masė bei intelektualas išsigimime... Skaudu. Ir kas kartą vis mažėja...

Dail. K. Žoromskio tapybos paroda, reprezentinė ir reta meno svoriu, kai turėtų rasti vietą pasaulio meno centruose.

A. Jankūnas

SKAUČIŲ SESERIJOS VADIJA

gegužės 14 d. 8 val. vakare, 3263 W.63 St. Plyn Hall, ruošia skaučių vakarą. Programoje: Trys laimingieji — A. Brinka, L. Kelečius ir Br. Maciukevičius. baletos studijos šokėja Irena Veleckaitė ir kit. Be to, loterija — eilė vertingų dovanų. Bufetas — namų gaminiai. Vakarą globoja Čikagos Lietuvių Moterų Klubas.

LAISVOJI LIETUVA

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

FREE LITHUANIA
LITHUANIAN WEEKLY

Published every Thursday by
LITHUANIAN REGENERATION
ASSOCIATION
3157 So. Emerald Ave.,
Chicago 16, Ill.
Telephone: Victory 2-4372.

Pavarde ar slapyvardė pasirašyti
straipsniai ne visada išreiškia re-
dakcijos nuomonę.

Prenumerata:

Metams — 4.50; pusei metų —
2.50. Atskiras numeris 10 ct. —
Subscription per year — \$4.50;
6 months — \$2.50; 10 c. per copy.

Vyr. redaktorius Vyt. Staneika.
Redaguoja Redakcinė Komisija.
Straipsnius ir korespondencijas re-
dakcija taisy ir talpina savo nuotū-
ra. Nesunaudoti rankraščiai grąšina-
mi autoriams pareikalavus.

Amerikos Lietuvių Bendruomenė

VISUOMENIŠKUMO EGZAMINAS AMERIKOS LIETUVIAMS

Š. m. gegužės pirmoji Amerikos
lietuviams bus istorinė data. Tą
dieną visoje Amerikoje įvyks rin-
kimai į A. L. Bendruomenės kraš-
to tarybą. Amerikos lietuviai tu-
rės pademonstruoti savo domėjimą
Bendruomenės reikalais ir turti
lemiantį žodį už tuos, kuriais
jie tiki ir pasitiki.

Sprendžiant iš nuotaikų ir rin-
kimines propagandas, reikia spė-
lioti, kad rinkikų skaičius nebus
per didžiausias.

Kodėl? Kyla klausimas, reika-
laujas aiškaus atsakymo. Priežas-
čių yra daug, bet svarbiausia jų
yra ta, kad lietuviams yra įgrįsu-
si partijų kovai, kuri prieš Bend-
ruomenės rinkimus persimetė į
jos teritoriją.

Nebūdamas priešininkas parti-
jai, kaip organizuotam ir discipli-
nuotam politinės valios reiškiui,
turiu pasakyti, kad ir šį kartą
daugelis partijų neišlaikė visu-
omeniško egzaminą.

Kiekvienas lietuvis Amerikoje
žino, kad Bendruomenė galės aug-
ti ir tvirtėti tik tada, kada jai va-
dovaus įvairių partijų ar įsitikini-
mų žmonės. Kitai jį tik vienas

ar kitos politinės partijos pagal-
bine organizacija, kurią vargu ar
berems kitokio įsitikinimo žmo-
nės.

Senoji Bendruomenės apygar-
dos valdyba Čikagoje, kuriai vado-
vavo Povilas Gaučys, buvo paro-
džiusi sektiną pavyzdį, kuriuo, de-
ja, kitos apygardos neparorėjo
pasekti. Ar tik ne dėl savo nepar-
tiškumo p. Gaučys nebuvo iš-
rinktas į naująją valdybą.

Ką galvojo laikraštis "Naujie-
nos", kada paskelbė savąjį kan-
didatų sąrašą, pridėda įskaymą —
"balsuok tik už juos, nes balsuo-
damas už kitus, susilpninsi jų pa-
dėtį". — Jeigu daugumas lietuvių
galvotų bendruomeniškai, jie kaip
tik pasielgtų atvirkiškai.

Jeigu buvo norima praveisti rin-
kimus pagal sąrašus, reikėjo juos
taip sudaryti, kad juose atspindė-
tų Bendruomenės dvasia ir po-
būdis.

Duok Dieve, kad mano spėlioj-
imai neišsipildytų ir kad Amerikos
Lietuvių Bendruomenė išsirinktų
tokia Tarybą, kuri išugdytų, o ne
suzlugdytų bendruomenę ir iš-
augtų pirmieilė.

Prof. Staneika

PAVYKĖS LASO SKYRIŲ ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS, ČIKAGOJE

Š. m. balandžio m. 23—24 d. d.
Amerikos lasiečiams bus istorinės
dienos. Tomis dienomis "Laisvo-
sios Lietuvos" patalpose susirinkę
kelios dešimtys Laso atstovų iš
įvairių Amerikos miestų, išspren-
dė visus dienotvarkėje numatytus
klausimus ir išsirinko slapto bal-
savimu pirmuosius Amerikos Viet-
tininkijos pareigūnus.

Į Laso Amerikos Vietininkijos
valdybą išrinkti:

Jonas Virbalis, Mykolas Rat-
kus, Antanas Juozaitis ir Ignas
Gatautis — Clevelandas, Kazys
Veikutis — Detroitas, Povilas Ty-
rulis — Čikaga ir Šiaucūnas —
Ciceras.

Į Kontrolės komisiją:
Kasparas Radvila, Vincas Ka-
cinskas ir Juozas Ulevičius — Či-
kaga.

Į garbės teisimą:
Birutė Navickienė, Jurgis Gu-
daitis — Čikaga, Pranas Marcin-
kenas — Detroitas.

Vietininkijos garbės gynėju iš-
rinktas Jonas Bagdonavičius —
Čikaga.

Pirmąją suvažiavimo dieną, be
organizacinių klausimų sprendi-
mo, buvo išklaudyta Vytauto Sta-
neikos paskaita: "Kas yra Lasas
ir ko jis siekia".

Po gyvų diskusijų, suvažiavimo
dalyviai susirinko Jono Budriko
svetainėje — Ciceroje, kur drau-
ge su kvietiniais svečiais, pasiva-
dino senosios ir jaunosios Budri-
kienės gaminiais.

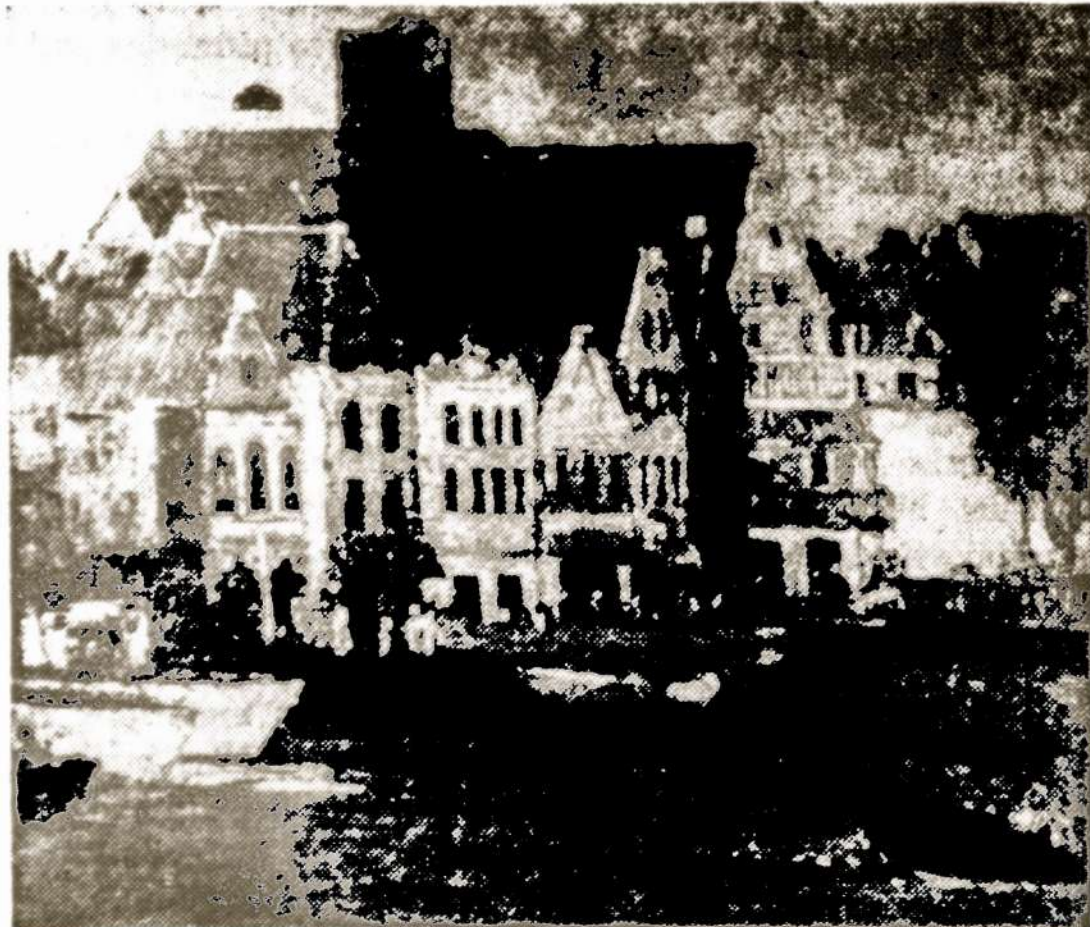
Vaišės buvo pajvairintos trumpis
kalbomis ir lietuvių liaudies
dainomis. Tiek šeimininkai,
tiek svečiai sakėsi patenkinti mi-
netomis vaišėmis ir pageidavo
daugiau tokių.

Antrąją suvažiavimo dieną, ku-
riam pirmininkavo Jonas Virba-
lis ir Kazys Veikutis ir sekretori-
riavo — Juozas Masionis, vėsu
rimtumu sprendė Laso organiza-
cinius klausimus.

Ypatingas dėmesys, išsiskau-
platesnių diskusijų, buvo atkreip-
tas į jaunimo ir spaudos reikalus.

Naująją Vietininkijos valdy-
bai linkime sėkmės ir ištermės,
siekiant įgyvendinti tuos uždavi-
nius, kuriuos jai nurodė suvažia-
vimas.

Lasielis

K. Žoromskis

Žvejų uostas Curacao

K. Žoromskis

Ponios De Castro portretas

VINCAS KRĖVĖ SCENOJE

Ilgai čekagiškiai alkę be teatro,
kai juos sotindavo Detroitas bei
Clevelandas, balandžio 23 d. davė
koncertinį vaidinimą: tris Vinco
Krėvės veikalus: Dangaus ir žemės
sūnus, Šarūną ir Raganių, žinoma,
specialiai scenai paruošta, kai
šį darbą atliko Algimantas Mackus
ir dr. Henrikas Nagys. — Primesti
tektų ir daug, kai abu ne dramatur-
gai ir ne aktoriai, bet geriau, negu
nieko, ir pasakysiu, spragą užkū-
dė. — Jeigu daugumas lietuvių
galvotų bendruomeniškai, jie kaip
tik pasielgtų atvirkiškai.

Jeigu buvo norima praveisti rin-
kimus pagal sąrašus, reikėjo juos
taip sudaryti, kad juose atspindė-
tų Bendruomenės dvasia ir po-
būdis.

Duok Dieve, kad mano spėlioj-
imai neišsipildytų ir kad Amerikos
Lietuvių Bendruomenė išsirinktų
tokia Tarybą, kuri išugdytų, o ne
suzlugdytų bendruomenę ir iš-
augtų pirmieilė.

Dėl paties pastatymo, kai mum
neįprasta, kai šviesų efektas suku-
ria vaizdą ir atpalaiduojamas kos-
tiumas, grimas — scenovaizdis,
bet forma nauja ir įdomi. Gal
kiek, kai aktorius atlieka kelius
vaidmenis ir panašiai tuo pačiu
balsu, tai susiliejimas ir nustoja
ma turinio vertės. Žinoma, čia
buvo Dangaus ir žemės sūnuose.
Kituose veikaluose viskas tvarko-
je. Irena Nivinskaitė, jauna, bet
gabi ir puikiai atliko, gal kiek, kai
trys pastatymai, ir trūko charak-
terio, bet vaidyba puiki. Ir gra-
žia ateitimi. Algimantas Dikinis,
pats ir režisavo ir teatro sambūrio
sucelementuotojas, mažai čekagiš-
kiam pažįstamas, bet geriausiai
nuteikė ir atliko pirmieilį. Kas
sveikintina, jis sukūrė veikiančio
charakterį ir davė formoje turinį,
nors veikalas ribojasi sausu dia-
logu. Puikiai, kad ir jautėsi išvar-
gęs, Vytautas Valiukas, bet gerai
atliko. Pasakysiu, — geresnį tipą
būtų niekas daugiau nesukūręs,
kad ir figūra atitiko istorijos as-
meniu. Vyt. Valiukas visada lie-
ka būdingas, nuosavas ir, kas —

A. Kairaitis

"Laisvoji Lietuva" skelbia

Nuo 1955 m. kovo 15 dienos iki 1955 m. gegužės 15 dienos visame
laisvajame pasaulyje, kur gyvena bent vienas lietuvis,

"LAISVOSIOS LIETUVOS" PLATINIMO VAJŲ

Visiems "Laisvosios Lietuvos" skaitytojams, tame laikotarpyje
užsprendimavusiems ir pratusiems prenumeratas, bus išdalinta
loterijos būdų įvairiais daiktais ir vertingomis lietuviškomis knygo-
mis už

VIENĄ TŪKSTANTĮ DOLERIŲ

"Laisvosios Lietuvos" platinto joms, surinkusiems ne mažiau
penkių naujų metinių prenumera torių, bus išdalinta įvairių dova-
nų už

DU TŪKSTANČIUS DOLERIŲ

"Laisvosios Lietuvos" skelbimų rinkėjams bus išmokėta 30% bru-
to pajamų už surinktus skelbimus.

"L. L." BICIUOLIAI, RĖMĖJAI IR SKAITYTOJAI!

Mes kviečiame Jus visa širdi mi įsijungti į "Laisvosios Lietu-
vos" vajų, iškilmingai pasižadėdami mi sąžiningai dirbti ir atlikti pa-
reigas vieninteliam tikslui — Lietuvos išlaisvinimui ir dvasiniam
Jos Atgimimui.

"L. L." Redakcija, Administracija ir Leidėjai.

KULTŪRINIS GYVEINIMAS

— Neseniai įvykusi Hartfordo
muziejuje (Conn.) eilinė — 45-oji
Connecticut Academy of Fine
Arts paroda, kurioje be visos eilės
vietinių, dalyvavo ir du lietuviai,
abu tremtiniai: Romas Viesulas ir
debiutantė Gražina Krasauskaitė.
Pirmoji premija teko grafikui R.
Viesulai už litografiją — "Mergai-
tė su paukščiais", kuri savo origi-
nalumu ir stipria technika skiria-
si iš kitų, ir antrasis darbas — li-
tografija — "Poilsis", stiprus tech-
nika. Gr. Krasauskaitė pasirodė
lineoleume piastytu darbu — "Vi-
ščiukai", kuris stebino jautria ir
elegantiška linija, nors dar jaunu-
tė, tik ketvirtai metai lankanti Har-
tfordo meno mokyklą, bet daug
žadanti. Kitoks jau R. Viesulas,
kai kelioliktą eilę dalyvavo
parodų ir laimėjo kiekvienoje pre-
mijai, ir net pirmąsias. Vietos
dienraštis "Hartford Times" gra-
žiai paminėjo lietuvių ir prisky-
rė prie pirmieilų, savo geriau-
siais darbais.

— Mūsų žymusis poetas ir vie-
nas senosios kartos, kai laisvajame
pasaulyje teliko tik Faustas
Kirsas ir Juozas Mikulskis, Myko-
las Vaitkus šių metų pradžioje
ėmė negaluoti ir sveikata silpnėti.
Pastaruoju laiku kiek stiprėja, bet
apie pradėtus savo atsiminimus
bei kitus literatūrinius darbus, ter-
ka atidėti. Tikisi vėliau rašyti,
baigti ir paruošti spaudai.

— Dainavos ansamblio savo de-
šimtmečio sukakties minėjime —
gegužės 8 d., stato kantatą — Vy-
tauto Didžiojo garbei, kuri para-
šyta 1930 m. Žodžiai poeto A. Jak-
što, muzika — muz. J. Zilevičiaus.
Svarbiausias roles atliko: Meffro-
politain operos solistas Algirdas
Brazis, solistai — Danutė Stan-
kaitytė, Genovaitė Peškienė, An-
tanas Peškys ir Jonas Vaznelis,
kartu dalyvaujant mišriam chorui,
trimitams ir pianui — muz. Aleks.
Kučiūnas. Gegužės 15 d. kantata
bus pastatyta Clevelande.

— Iš spaudos išėjo jauno, ga-
baus komp. Vytauto Jancio dvi
liaudies dainos moterų chorui:
"Daržely rūrelė pražydo" ir "Ei-
nu keleliu". Dainos išėjo "Muzi-
kos žinių" priedu, š. m. nr. 1.

— Šiomet, lapkričio 30 d. bus
minima žymaus Mažosios Lietu-
vos veikėjo kun. prof. dr. Viliaus
Gaigalaičio mirties dešimtmetis ir
rugsėjo 27 d. — gimimo 85 m.
Gimė Ragaineje ir mirė tremtyje,
Vokietijoje.

— Rašyt. Stasius Būdavas raš-
vėl romaną, iš netolimos praeities,
bet kiek sveikata sušlubavusi. Jo
išėjęs romanas anglų kalba — "The
Forbidden Miracle" (Uždraustas
stebuklas) turi pasisekimą ir įtrau-
ktas į specialų Maine State Libra-
ry sąrašą ir buvo išstatytas rep-
zentinėje tos valstybės rašytojų
vitrinoje. Autorius dalyvavo au-
tografų partijoje, kurias suruošė
keli stambesni knygynai ir klubai.
Jų metu amerikiečiai įsigijo gero-
ką skaičių knygų su autoriaus au-
tografu. Rašomas romanas r nu-
matomas išleisti anglų kalba.

— Kaune, kovo 9 d. mirė seno-
sios kartos dailininkas tapytojas
Zigmas Petravičius, bebaigias 93
m. Tai buvo seniausias dailininkas,
gimęs 1862 m., Žemaičių kraš-
te—Varniuose. Mokėsi meno aka-
demijose: Varšuvoje, Paryžiuje ir
Peterburge. Dalyvavo plačiai už-
sienyje parodose. Jis daugiau pa-
žįstamas figūrinese kompozicijose
ir buvo mėgstamas peizažas bei
aliejus.

— Įvykstančioje Čikagoje, Illi-
nois dailininkų s-gos parodoje, ku-
ri narių turi per tūkstantį ir pri-
klauso: Mikas Šileikis, Antanas
Skupas, abu senieji ir tremtiniai
— prof. Ignas Šlapelis, Bronius
Murinas, Juozas Pautienius ir
latvių Hugo Purvinš. Minimi dai-
lininkai dalyvauja šioje parodoje,
išskyrus A. Skupą. Kūrinių išsta-
tyta per šimtą. Buvo skirtos dvi-
premijos ir už akvarelę laimėjo
tremtinis dail. Bronius Murinas.
Tai pirmą kartą tremtinis laimi.

— Vasario 12 d. dail. Jonas
Tričys minėjo savo amžiaus 40
metų sukaktį. Gimė Latvijoje —
Liepojuje 1915 m. vasario 12 d.
Mokėsi Liepojuje, vėliau su tėvais
persikėlė Lietuvon. Iš mažens mė-
go meną, bet sunkios sąlygos ne-
leido mokintis, kai reikėjo jaunam
duoną užsidirbti ir dar rūpintis tė-

vais. Tremtyje — Vokietijoje pra-
dėjo studijuoti meną, bet neteko
baigti, o mokykloje dalyvavo ir
parodose, kai susilaukdavo gero
įvertinimo. Amerikon atvyko 1950
m. ir dirbdamas fabrike, studijas
tesia. Pirmą kartą su savo tapy-
bos darbais dalyvavo 1949 m. Vo-
kietijoje — Augustdorfo ir Det-
molde, kartu su dail. J. Pautie-
nalumu ir stipria technika skiria-
si iš kitų, ir antrasis darbas — li-
tografija — "Poilsis", stiprus tech-
nika. Gr. Krasauskaitė pasirodė
lineoleume piastytu darbu — "Vi-
ščiukai", kuris stebino jautria ir
elegantiška linija, nors dar jaunu-
tė, tik ketvirtai metai lankanti Har-
tfordo meno mokyklą, bet daug
žadanti. Kitoks jau R. Viesulas,
kai kelioliktą eilę dalyvavo
parodų ir laimėjo kiekvienoje pre-
mijai, ir net pirmąsias. Vietos
dienraštis "Hartford Times" gra-
žiai paminėjo lietuvių ir prisky-
rė prie pirmieilų, savo geriau-
siais darbais.

— Šiomet Amerikos lietuvių
katalikų jaunimo žurnalas "Vy-
tis" spalio mėnesį minės savo 45-
meto 40 metų sukaktį. Tai vieninte-
lis, be sustojimo einas ir išsilaikęs
žurnalas. Pradėjo eiti 1915 met.
Pirmuoju redaktoriumi buvo dr.
Aleks. Račkus, ir administratoriumi
L. Šimutis (dabartinis "Draugo"
vyr. redaktorius), vėlesni re-
daktoriai: prof. dr. K. Pakštas,
Matas Zujus (dabartinis "Garso"
redaktorius), Ignas Sakalas (da-
bartinis "Draugo" redaktorius ir
Lietuvos Vyčių istorijos autorius),
Kazys Jonaitis (poetas Žilvitis,
vaistininkas), Pranas Zdanukas
(nepriklausomybės laikais grįžęs
Lietuvon ir dirbęs Lietuvos Ban-
ke, pasilikęs ir prieš kelierius me-
tus dar dėstęs universitete anglų
kalbą, bet dabar kokz likimas, ne-
žinomas), Antanas Lapinskas (ži-
nomas veikėjas, advokatas), Ka-
zys Savickas, kun. A. Valanciūnas,
J. Petraitis, A. Skirius (buv. Ka-
lifornijoje, buv. Kalifornijos "Lie-
tuvio" steigėjas, leidėjas ir redak-
torius, ir "Lietuvių Dienų" leidė-
jas), Ed. J. Kubaitis, šiuo metu
Antanas Vaičiulaitis (buv. Studen-
tų Žodžio" redaktorius) ir šiuo me-
tu — dr. Juozas Leimonas (nepr.
Lietuvoje žinomas veikėjas ir pa-
vasarininkų vadas). Bus išleistas
sukakties numeris.

— Vasario 21 d. suėjo penkeri
metai, kai Kanadoje, Hamiltone
išsikūrė dramos mėgėjų sambūris
"Aukuras", kurio tikslas propa-
guoti scenos meną ir ruošti pro-
fesionalias. Steigėjas ir vedėjas —
dramos aktorė Elena Dauguvytė-
tė — Kudabienė. Daug jėgų ir
energijos sambūriui atidavė Ant.
Šiaucūnas, kuris neseniai persi-
kraustė į Ameriką ir veikimas
kiek apmirė. Bet penkmetį atžy-
mėti norima iškilmingai, duodant
premjerą Juozo Grušo — Tėva,
kuris bus pastatytas rudenį.

— New Yorke įsisteigė vyrų
kvartetas "Sakalas", kuriam va-
dovauti pakviestas muz. Algirdas
Kačanauskas. Kvartetą sudaro:
I tenoras — Povilas Dulkė, II ten-
— Juozas Nakutavičius, barit. —
Klemensas Bagdonavičius ir bo-
sas — Vincas Savukynas. Darbas
pradėtas ir rudenio numato ap-
lankyti ir tolimesnius miestus su
koncertais.

— Vokietijoje einas lietuvių
evangelikų jaunimo laikraštis —
"Jaunimo ratelis", pradėjęs eiti
1950 m., išleido 60 nr. (šių metų
2 nr., vasario mėn.). Laikraštis
mėnesinis, spausdinamas rotatoriū-
mi ir eina iliustruotas. Turinys
įvairus, įdomus, apima ne tik te-
nykštį bei pasaulinį evangelikų
gyvenimą, bet duoda ir bendrų ži-
nių, kad įdomus kiekvienam, daž-
nai randame žinių ir iš pavergto-
sios tėvynės. Redaguoja Fr. Šlen-
teris, iliustratorius — Alg. Gintau-
tas. Leidžia Lietuvių Evangelikų
Liuteronų Vyr. Bažnyčios Taryba.
Spausdina tik 900 egz.

— Dail. grafikas Viktoras Pet-
ravičius daugiau laiko pašvenčia
prie vitražų ir pamėgo freskas.
Padarė kelioms bažnyčioms vitraž-
us ir dr. M. Morkūniui (spaus-
tuvininkui, Čikagoje) stotis. Užsi-
mojimai yra stambesni, ypač šiais
metais, keli istoriniai tapybos dar-
bai ir rudenio numato suruošti
savo darbų parodą.

SPORTO ŽINIOS

Sportinės varžybos Čikagoje

Čikaga, būdama viso lietuviškojo veikimo centru J. A. Valstybės, nori šį pirmavimą pasilaikyti sau ir sportinėje srityje, karts nuo karto duodama progą mūsų sportininkams varžytis josios žemėje.

Balandžio 16—17 d. d. Čikagos Forster parko sporto salė, suvažiuojo apie 100 sportuojančių jaunimo iš visos Vid. Vakarų sporto apygardos. Jie atstovavo 5-kis sporto klubus: Detroito — Kovą, Clevelando — Žaibą, Čikagos — Gintarą, Čikagos — Lituanicą ir Čikagos — Perkūną.

Po dvi dienas užtrukusių žaidynių, nugalėtojais tapo šie sporto vienetai ir pavieniai asmenys: — krepšinyje — Perkūnas, vyrų tinklinyje — Perkūnas, moterų tinklinyje — Gintaras I, stalo tenise — Lituanica, stalo teniso vyrų vienetė — Vl. Šolūnas, vyrų dvejetė — A. Avizienis — K. Ripskis, moterų vienetė — D. Ozelytė.

Futbolo (soccer) pasaulyje:

Pasibaigusiose J. A. Valstybių "Open" futbolo pirmenybėse meistro vardą laimėjo New Yorko Eintracht komanda. Ji balandžio mėn. 24 d. Los Angeles mieste įveikė vietos Danų — Amerikiečių vienuolikę 2:0.

— Šių metų "Pan-American" žaidynėse Meksikoje futbolo nugalėtojais, dalyvaujant 4 valstybėms, tapo Argentina, pelniusi 2 laimėjimus ir 1 lygiąsias. J. A. Valstybės savo komandą, dėl sunkių piniginių sąlygų, į jas siūsti negalėjo.

— Čikagos futbolo pirmenybės aikštėje jau prasidėjo ir pirmuosius laimėjimus aukštoje lygoje sau pasiglemžė Lions ir Schwaben komandos. Šiais metais iš naujųjų futbolo komandų, dalyvaujančių pirmenybėse, yra ir mūsų kaimynai — latvių "Stars" komanda. Jai debiutas nelabai pavyko ir, žaidžiant II-je divizione, ji turėjo nusileisti Apollo vienuolikei 0:6.

— Viena iš iškilesnių Vokietijos futbolo komandų F. C. Nuernberg gegužės mėn. 8 d. 3 val. p. p. Hanson stadione (Fullerton ir Central) žais rungtynes prieš Čikagos futbolo rinktinę. Gailla, jog tą pačią dieną įvyksta ir Vid. Apygardos ruošiamas lauko begimas Čikagoje, taigi sporto mėgėjai turės sunkumų susipėti į dvi vietas. E. S.

PAREMKIME SKAUTUS

Visa skautiška šeima su išsilgimu laukia to vasaros laiko, kai galės palikti miesto dulkes, triukšmą ir važiuoti stovyklauti. Tenai miško prieglobstyje po žydruoju dangumi išsiriškiuos eilės palapinių ir krykštaus mūsų sesės, broliai, ir skambės miškai nuo lietuviškų dainų.

Mūsų skautės Vokietijoje, kad labiau pajustų tėvynės pulsą, nutarė šiais metais stovyklauti prie Baltijos jūros krantų. Jų užsimojimams įvykdyti yra būtina mūsų medžiaginė parama.

Skautių Seserijos Vadijos Socialinis Skyrius, išsiuntinėdam aplinkraštyje, skautių vadovėms, kviečia jas talkon, kad kuo daugiau parinktų aukų užjūrio skautių stovykloms. Aplinkraštyje siūloma prie kiekvienos stovyklaujančios sesės mokesčio pridėti po 1 dol. Vokietijos skautių stovyklos naudai. Tai bus pačios skautės auksa — konkreti parama užjūrio sesei.

Tėveliai kviečiami šį svarbų reikalą atjausti ir mokėdami mokesčių už savo stovyklaujančius vaikus po prašomą 1 dol. pridėti. O jei kas gali ir daugiau paaukoti.

Skautų rėmėjai, bičiuliai, prieteliai, kurie ir neturite stovyklaujančio amžiaus vaikų, aukokite ir paremkite užjūrio skautišką jaunimą, kuris savo stovyklų metu ir yra geriausias lietuviško jaunimo reprezentantas. Teatsigauna, pailsi ir jie po ilgos sunkios žiemos, kad rudenį atėjus, tvirtesni jaustųsi mokinio suole.

Sujungtos rankos suteiks stiprybę, tik nepagalėkime ryžtingam užjūrio jaunimui, nors ir kukliatsios aukos. Padėkime, kad visa skautiška šeima galėtų šią vasarą stovyklauti.

Aukus galima įteikti vietoje vienetų skautių vadovėms, arba tiesioginiai siūsti Vokietijos rajono skautių vadeivui pskt. Aldonai Gasnerienei: (23) Diepholz, Am Flugplatz B. 1/4, W. Germany.

v. s. K. Kodatienė
Skautių Seserijos Vadijos
Socialinio Skyr. Vedeja

SIMAS VELBASIS,

jo baleto studijos metinis koncertas įvyksta gegužės 7 d. Lietuvos Auditorijoje.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

L. B. Detroito Apylinkė gegužės 8 d., tuoj po pamaldų, 12 val. 30 min. Hispanos Unides salėje, ruošia Motinos Dienos minėjimą. Šią dieną visas kultūringas pasaulis mini ir pagerbia motinas. Susirinkime ir mes, kad pagerbime visas esamas motinas, ir tas, kurių netekome, arba kurių likimas mums nežinomas — Dievo valioje.

Programoje: viešnios iš Clevelando Aldonos Nasvytytės — Augustinavičienės paskaita ir meninė dalis. Meninę dalį išpildys vietinės jaunimo pajėgos: Jina Varis, Pranas Zaranka, Juozas ir Antanas Polikajai, Elena Mykolaitienė, Marytė ir Kazys Lekniai ir Arūnas Udrys. Taip pat su tautiniais šokiais ir eilėrašiais pasirodys šv. Antano parapijos ir šeštadieniškos mokyklos mokiniai.

DOVANA SENIAUSIAI LIETUVEI MOTINĖLEI

Detroito laikraščiu pranešimu, šiame mieste gyvena lietuvi Agota Oškinienė, kuri neseniai atšventė savo 103-įjį gimtadienį. Tai neabejotinai yra seniausia lietuvi motina.

Besitariant Motinos Dienai, lietuvių gamintojų Baltic Bendrove pasiūte minimali Agotai Oškinieni savos gamybos Birutės Saldainių dėžė, tuo norėdama padaryti džiaugsmą garbingo amžiaus susilaukusiai lietuvi motinėlei.

Savo laiške, kuris buvo kartu su dovana pasiūstas seniausiai lietuvi Motinai, Baltic Bendrovės vadovybė tarp kitko sako:

"Birutės vardas kiekvienai lietuvi brangus, o mūsų saldainių lietuviškas vaizdelis tegu primena Tamstai, Brangi Motinėle, gimtąjį kraštą, tas pieveles, tuos kalnelius ir takelius, kuriais jaunystėje bėgiodama džiaugėsi..."

Vadovas į sveikatą

Geresniam sveikatos išlaikymui nauja knyga

BŪKITE SVEIKI

kurią parašė ir išleido Dr. Steponas Biežis. Šioje knygoje aprašoma svarbieji sv ikatos išlaikymo dėsniai: kaip būti sveiku ir ilgai gyventi.

Ši svarbi knyga privalo rasti kiekvienoje lietuvių šeimoje. Jos kaina tik 2 doleriai su prisijungimu. Tuojau užsisakykite. Antra laida, iliustruota daugeliu atvaizdų.

Užsakymus siųskite knygos autoriui:

DR. S. BIEŽIS,

3241 W. 66th Place,

Chicago 29, Ill.

Telefonas: REpublic 7-7868.

EVA PERON

MANO GYVENIMO PRASMĖ

(Tęsinys)

Mūsų krašto turtingumas buvo senas melas šio krašto vaikams. Taip praėjo visas šimtas metų, sėdamas neturtą ir skurdą. Argentinos kaimuose ir miestuose. Jau anksčiau pažymėjau skurdo vaizdą, kurs supo mūsų didžiąją sostinę, kada aš ją pamaciau pirmą kartą.

Praleidus penketą intensyvių kovos metų iš valdžios pusės ir su visomis socialinės pagalbos pastangomis, pavarytomis smarkiai pirmyn, liūdni didmiesčio rėmai dar neišnyko, nors jau nedaug jo senojo vaizdo belieka, tarsi, kad primintų liūdną Argentinos būklę, kurią atrado Peronas.

Čionai aš noriu aprašyti kiek šį vaizdą, kad primintų jį skaitytojui, ir tada, kai paskutinieji to vaizdo pėdsakai jau bus išnykę. Tačiau šį aprašymą aš darysiu ne iš viršaus, kaip tai padarytų tapytojas, bet iš vidaus, kaip aš jį mačiau. Taip, kaip aš jį iškenčiau, matydama jį!

Kad pamaciaus neturtą ir skurdą, nepakanka pažvelgti ir pamatyti. Tokiu būdu skurdas ir vargas nesiduoda taip lengvai pamatomis visoje savo skausmo didybėje. nes ir liūdniausioje skurdo padėtyje vyras ir, ypač, moteris u-

geba surasti priemonių, bent dalinai pridengti ar sumažinti savo vargo spektaklį.

Todėl, kada turtuoliai prisiraitina prie tų, tarsi avilių pavidalo, žemų pastatų, ką sudaro vargšų priemiesčiai, kurie supa miestus, ir, kurie tarsi išsileja į laukus... jie nemato gerai...

Tam yra kalta ir jų pačių pasąmonė, kuri nenori prileisti gerai ir nuodugnai pamatyti visą tikrovę.

Ir kita priežastis yra jau nurodytoji paties neturto savybė — noras pasislėpti.

Neprietyrę lankytojai, kurie vaikštinėję tenai, pamatytų trobas, padarytas iš purvo ir šiaudų, trobeles iš skardos, keletą gelių puodelių, vieną kitą augalą, išgirstų kokią daugiau ar mažiau linksną dainą, tuščiuose sklypuose žaidžiančių vaikų krykštavimus... Ir gal jis pamanytų, jog visa tai yra poetiška ir net romantiška.

Bent dažnai girdėjau sakant, jog tai yra vaizdingi, "verti nupiešimo" priemiesčiai.

Ir tai man atrodė labiausiai šalta ir nenatūrali turtuolių egoizmo išraiška.

turtuolio kapinėse, turtuolio, vidutiniškai turtingo.

Jie niekad nemato, pavyzdžiui, kas tenai įvyksta, kada ateina naktis.

Tenai, kur jeigu yra lova, dažnai nebūna čiužinio, arba priešingai; arba kur esama tik vienos lovos visiems! Ir tie visi dažnai sudaro septynis, aštuonis ar daugiau asmenų: tėvai, vaikai, seneliai!...

Tokių vargo trobelių grindinį paprastai sudaro plika žemė.

Per stogus paprastai sunkiasi vanduo ir įeina šaltis...

Ne tik žvaigždžių šviesa, kurią nebent galima būtų pavadinti poetiška ir romantiška!

Tenai gimsta vaikai ir su jais prisideda šeimai nauji rūpesčiai, kurie vis auga.

Turtuoliai vis dar mano, kad kiekvienas vaikas atneša, pagal seną priežodį, savo duoną po pažastim, ir kur valgo trys burnos, esama dar dėl ketvirtosios. Iš to aiškiai matosi, kad jie niekad iš arti nematė skurdo!

Ir visa tai dar yra laimė, kol šeimoje dar niekas neserga, bet kada tai įvyksta, tada jų kalvarija pasiekia kraštutinumą...

Tada tėvų baimė, jeigu ligonis yra vaikas, neturi ribų.

Aš juos mačiau vaikščiojant gatve, su sergančiu vaiku rankose, ieškant gydytojo, vaistinės, ligoninės ar kito kokio reikalingo pagalbos nedrįsdavo važiuoti į tas vargo lindynes, kokiomis yra šie

"vaizdingieji" priemiesčiai.

Aš mačiau ir kaip jie grįžta iš savo trobų su nešamu rankose jau numirusiu savo vaiku, kad padėjus jį tenai ant stalo ir tuojau išėmus ieškoti karsto, kaip anksčiau ieškojo gydytojo ir vaistų: bevilčiai, desperatiškai.

Turtuoliai mėgsta sakyti: — Jie neturi jausmo, "ar nematote, kaip jie net neverkia, kada numiršta jų vaikas?"

Ir sakydami tai jie nemato, kad jie, turtuoliai, kurie visko turi, kad jie atėmė iš vargšų viską, iki teisės verti imtinai.

Ne...! Aišku, kad aš nesugebėsiu aprašyti to, kas yra gyvenimas šiuose "vaizdinguose" priemiesčiuose.

Ir todėl turiu atsakyti nuo savo užsimojimo.

Bet vieną dalyką čia noriu pakartoti, pirm, negu tęsti toliau.

Turtuolių melas yra pasakymas, kad vargšai neturi jausmo.

Iš burnos "gerų žmonių", kaip jie yra pratę save vadinti, daug kartų girdėjau sakant:

"Nesijaudink taip dėl savo "bemarškinų klasės", jie neturi mūsų jausmingumo. Jie nesupranta, kas su jais atsitinka. Ir tai gerai, kad jie nesupranta savo padėties!

Aš neužtinku jokio protingo argumento, kad paneigus šį neteisėgą melą.

Nieko kito negaliu daryti, kaip jiems pasakyti:

— Tai yra melas. Melas, kuris jus, turtuoliai, išgalvojo dėl savo sąžinės nuraminimo. Bet tai yra melas!

AR ŽVILGTERĖJOTE KADA NORS Į SAVO LIGOS DRAUDIMO POLISĄ IR PASTATĖTE SAU ŠIUOS KLAUSIMUS:

1. Ar šitas draudimas gali būti man nutrauktas bet kada? (Daugybė taip vadinamų "pigųjų" polių turi 16-tą standartinę proviziją, pagal kurią kompanija pasilieka teisę nutraukti draudimą bet kurio laiku).

2. Ar ligos pašalpa man bus mokama tik ribotą laiką? (Pagal daugelį ligos draudimų, pašalpa automatiškai nutruksta po 13 ar 26 savaičių, vadinasi tada, kai ji gali būti labiausia reikalinga).

Jeigu nors į vieną iš šių dviejų klausimų reikia atsakyti teigiamai, Jūs žinote, kad ligos draudimas Jums tik išnuomotas.

Kai eina kalba apie tokį svarbų reikalą, kaip apsisąuojimą nuo finansinės katastrofos ligai ištikus, kodėl neužpildyti čia prijungtą kuponą ir jį pasiuntus nesužinoti, ar turėtumėte kvalifikacijas tokiam ligos draudimui, pagal kurį:

1. Neatsižvelgiant į pablogėjusią sveikatą ir skaičių bei dydį išmokėtų pašalpų, kompanija neturi teisės jį nutraukti;
2. Ligos pašalpa mokama nuo pirmos dienos ir tol, kol invalidumas trunka, nors ir IKI GYVOS GALVOS.

Informacija teikiama gyvenantiems tik Chicagoj ir apylinkėse. Mutual of Omaha išmoka virš \$1,200,000 pašalpų kas savaitę.

Didžiausia kompanija pasaulyje ligos draudimo srity.

L. JANKAUSKAS,
3848 West 77 Place,
Chicago 29, Illinois

Be jokių įsipareigojimų norėčiau informacijų apie tokią draudimo rūšį, pagal kurią (atžymėkite X):

- gaučiau po \$200 į mėn. sirgdamas namie,
- gaučiau po \$20 už kiekvieną dieną, praleistą ligoninėj ir iki \$375 už operacijas,
- gaučiau pensiją senatvės sulaukęs,
- draudimo kompanija išmokėtų visą likusią skolą už mano namus, jei kartais dėl prankstyvos mirties nebūčiau suspėjęs tai atlikti.
- draudimo kompanija mokėtų šeimai po \$200 į mėn. po mano mirties tol, kol mano vaikai užaugs,
- draudimo kompanija mokėtų mano sūnui ar dukrai po \$100 į mėn. tol, kol baigs mokslą, net ir tada, jei man nebūtų lemta to sulaukti.

Mano adresas: .....

Amžius .....

Ar tavo giminės mokėtų tau ar tavo šeimai nuolatinę efektingą pašalpą, jei tokia nelaimė dar šianakt tave ištiktų? Gal draugai? Gal darbdavys? O gal kas nors kitas pasaulyje?

TAD AR TU NORI, KAD DRAUDIMO KOMPANIJA TAI ATLIKŲ?

Tel.: LUdlauw 5-2094

Švenčių ir kitomis progomis, saviems ir svetimiesiems tinkamiausia dovana yra Prof. IGNO KONČIAUS

MEDŽIO DROŽINIAI

Gimtąjam kraštui prisiminti

223 kreidinio popieriaus puslapiuose rymoja 100 kryžių, smutekelių ir rūpintojėlių, išreiškiančių Gimtojo Krašto ilgesį ir meilę jam.

Aptarimal ir paaikškinimai lietuvių ir anglų kalbomis. Kaina \$5. —

Užsakymus drauge su pinigais siųsti: "Laisvoji Lietuva", 3157 So. Emerald Ave., Chicago 16, Ill.

Jeigu manęs paklaustų, kodėl aš tegalėčiau mažai ką jiems atsakyti. Maždaug štai ką:

— Aš mačiau vargšus verkiant ir ne tik iš skausmo, nes iš skausmo verkia net gyvuliai! Aš juos mačiau verkiant iš dėkingumo!

O iš dėkingumo, taip, iš dėkingumo nemoka verti turtuoliai!

XXIX.
PRADŽIA

Vaidzas, kurį be pasekmių bandžiau nupiešti justicialistinio judėjimo pradžioje, visuose krašto miestuose buvo įprastas.

Bet tas pat buvo ir kaimuose, ir juo kaimas buvo mažesnis, juo skurdas didesnis.

Ir panašūs dalykai vyko laukuose, kur žemės nuomininkai, pusininkai ir lauko darbininkai daug dešimtmečių kentė oligarchijos, sprespaudos pasekmes.

Aišku, jog viena ir pirmųjų Perono justicialistinių priemonių buvo nustatyti naujas algų ir darbo sąlygas žemės darbininkams.

Ir tai buvo pagrindinis dalykas. Net pirma, negu teisinga alga ir žmoniško darbo sąlygos duos gerbūvio vaisius, buvo reikalinga bent kiek atitaisyti skausmą, iškęstą per daug metų.

Todėl aš ir išėjau į gatves sakyti:

— Štai aš. Noriu kuo nors patarnauti savo liaudžiai.

Kada pastebėjau, kad mano dar bailus balsas girdimas mano krašto bimarškinų, kada pamaciau, kad kaskart vis daugiau lai-

ky ateina, ir vyrai bei moterys, jauni, vaikai ir seniai pradėjo belstis į mūsų privačios rezidencijos duris, tik tada supratau, ką turėjo reikšti mano "staigus pasiryžimas".

Nors jau anksčiau buvau numaciūsi, jog šis mano užsimojimas yra beveik negalimas, bet pilnai tai pajutau tik tada, kada mano pasiimtoji pareiga stojo prieš mane visoje savo realybėje.

Tačiau Peronas jau buvo mane išmokinęs daug dalykų ir tarp jų, mokiėjimą išbraukti iš savo žodyno žodį negalima.

Jis, kurs lakiojo "aukštai ir viešnišas, kaip kalnų erelis" (pakartojau žodžius, kuriuos jis taiko genijams, kuriais stebisi: San Martin, Aleksandras, Napoleonas) — pamėmė ir mane iš "žvirblių gaujos" ir man davė savo pirmąsias pamokas.

Viena jų, gal pirmoji, buvo skirta išmokinti mane užmiršti žodį negalima.

Ir pradėdame. Iš lėto. Negačiau tiksliai pasakyti, kuri tai buvo diena. Iš pradžių viską atlikdavau pati. Paskiau turėjau prašyti pagalbos. Ir pagaliau mačiau save priversta organizuoti tą darbą, kurs kelių savaičių bėgy pasidarė labai didelis.

Tiesa, nuo pat pirmos dienos turėjau moralę ir materialę Prezidento paramą, tačiau buvo aišku, jog per daug negalau juo remtis, nes jis turėjo daugybę kitų ir daug svarbesnių problemų.

(Bus daugiau)

CLEVELAND, OHIO

Po Velykų švenčių visuomeninis gyvenimas pradeda sparčiau riedėti. Pirmas žingsnis — Vysk. Valančiaus, Lituauistinės mokyklos Tėvų Komiteto suruoštas vakaras, kuris įvyko š. m. balandžio 16 d., sv. Jurgio parapijos salėje. Pradžioje pamatėme trijų veiksmų scenos vaidelį "Melagėlis". Vaidino ir savas roles pakankamai gerai atliko: V. Gatautytė (9 m. amž.), Edv. Modestavičius (11 m. amž.), V. Steponavičiūtė, I. Venclauskienė ir P. Lingaitis. Vaidinimas reikia skaityti gerai pasisekusiu. Režisavo dramos akt. Ig. Gatautis, dekoracijos — A. Mulio.

Meninė daly pasirodė mūsų prieauglis: S. Alkaitis smuiku atliko, E. Minor op. 31-H. Sitt, akomponuojant A. Alkaiytei, o D. Družaitė padainavo: Kam šėrei žirgėli ir Anoj pusėj Dūnojėlio, akomponuojant L. Obelenytei. Lituauistinės mokyklos tautinių šokių grupė, vadovaujama mokytojo L. Sagio, pašoko kepurinė ir ragučių polką. Pabaigai Ig. Gatautis išpuodingai ir gražiai padeklamavo Putino poemą Vergas. Atliktoji programa žiūrovams paliko gerą įspūdį.

Į šį gražų rengimą rado reikalo ir galimybės atsilankyti apie pusantro šimto žiūrovų. Nesimantė daugelio, kurie žodžiais labai sielojasi lietuviybės išlaikymo klausimais, kurie puošiasi patriotiniais vardsais, bet praktiškame gyvenime tas jiems gal ir nerūpi, o gal pamiršta... Ne mano pareiga pamokslauti, bet mūs visų pareiga, jaunimo pasirodymus paremti, juose dalyvauti, nes kitokiu atveju keliamas nusivylimas.

Didžiųjų lietuvių kalbininkų Jono Jablonskio ir Kazimiero Bugos minėjimas vykusiai praėjo balandžio 17 d. Minėjimą trumpu žodžiu atidarė St. Barzdukas. B. Brazdžionio eilėraščių Lietuviškam žodžiui, vykusiai padeklamavo L. Janulevičiūtė. Prof. dr. Pr. Skardžius skaitė paskaitą — Jablonskis ir Būga — bendrinis lietuvių kalbos kūrėjas. Velionio sūnus, — Vyt. Jablonskis, davė įdomių atsiminimų pluoštelį iš savo tėvo darbuotės lietuvių kalbos mokyimo ir gryninimo srityje. J. Jakštas pasakojo vaizdžiai ir įdomiai apie K. Būgą, kaip paprastą žmogų ir didelį mokslininką. Minėjimas klausytojų paliko malonų įspūdį. Baigiant dienos programą buvo paskelbtas mokinių rašinio konkurso: Kodėl aš kalbu lietuviškai. Skiriamos premijos: — LAS veiklus narys, Lietuvos laisvės kovų dalyvis St. Asevičius

Velykų šventės praleido Kanadoje, pas šūnų.

— Dr. V. Misiulis ir A. Žiedas (abu iš Detroito) atvelyko savaitę praleido pas savo senus bėčius ir pažįstamus.

— K. S. Karpius, rašydamas apie Lietuvos Nepriklausomybės Fondą, paminėjęs to fondo steigėjų, sakė: "yra lyg tradicija tautiniškai (mano pabrūkta) nusistatę lietuvių visuomenės..."

Mano supratimu yra padarytas apsirikimas. Turėtų būti tautiškai (mano pabr.) nusistatę lietuvių visuomenės... LAS yra tautinė, bet ne tautiniškai organizacija. (Žiūr. Dirva nr. 15, str. Seniau ir dabar).

— Draugas (š. m. balandžio 15 d., Clevelando žinios), aprašydamas ALTO organizaciją atstovų su sirinkimą, informuoja visuomenę tik pagal savo nuotaikas, o kai kur net klaidina. Dešiniųjų atstovas paminėjo, kad tą pačią dieną buvo renkamos aukos ir kitų, bet nesakė, kad tai darė NF, o čia tas tvirtinama. (Gal minimas atstovas korespondentui ir pakaužėdė į ausį, viešai negirdėta. (Jei būtų taip ir daryta, kaip rašoma, jokio nusikaltimo nepadaryta net prieš Tautos Fondą. Toliau sakoma, kad "pasinaudojęs proga, išpylė savo pagiežą..." "Progų nereikėjo ieškoti ar laukti, nes visi galėjo pareikšti nuomones, kaip kas išmanė ir į reikalą pažiūrėjo, o pagiežos pilti nebuvo prasmės." "Koalicijos" atstovų pareikšimus korespondentais skaito džentelmeniškai ir ne ištėriškai, bet leiskit mums šiuo atveju turėti kitokią nuomonę. Štai tikrai verti dėmesio žodžiai: "Reikia išlaikyti vienybę, pageriant ir kitokių įsitikinimus" (citatata). Tai būkit malonūs ir nepamirškite, ką sakote, o stenkitės įgyvendinti... Nuosirdžiai sveikinsim!

Kodėl korespondentas nerado galimybės paminėti, kaip vienas dešinės atstovas reikalavo griežtos cenzūros (tai spaudai, kuri bando veiksmus pakutenti, kad didžiausia nesėkmė, nuo ko nukentėjo "tautos fondas", tai minėti kute nimai (atstovas pavartojo kitokių žodžių). Aukų buvo surinkta mažiau, negu nurodyta, bet apie tai jau buvo šiame laikrašty rašyta.

— Čiurlonio ansamblio mecenatais įstojo Ročesterio lietuviai, įnešdami 400 dol. ir kun. Bakšys — 100 dol. Malonus reiškinys. — Jau nebetoli LB Tarybos rinkimai, o Clevelando apylinkės sąrašuose yra įregistruota tik apie 400 rinkikų. Sakoma, kad čia gyvena keli tūkstančiai lietuvių, tad ko laukia kiti ir kur jie? Nepamirškite atlikti savo pareigos. J. Veprynas

ATSIMINK! ATEIK! BALSUOK!

1955 metų gegužės 1 d. Amerikos Lietuvių Bendruomenė renka Tarybą. Lietuviai, nebūkim pasyvūs ir abejingi šiai lietuviybės išlaikymo ir lietuviškaisiais kultūriniais reikalais besirūpinančiai, organizacijai. Skaitlingai dalyvaukim rinkimuose ir kitus raginkim dalyvauti. Parodykim tautinį vieningumą ir sąmoningumą.

Visose balsavimo vietovėse bus galima išrašyti į lietuvių bendruomenės narius ir ten pat balsuoti.

Atsiminkim gegužės 1 dieną — BALSAVIMO DIENĄ. Balsuojama nuo 9 v. ryto iki 9 v. vak. Nepamirškite nario knygelės.

Čikagoje ir apylinkėse balsuojama šiose vietose:

Marquette Park apylinkė	—	parapijos mažoji salė, 6820 So. Washtenaw Ave.;
West Sidėj	—	"Drugo" redakcijoj, 2334 S. Oakley Ave.;
Bridgeporte	—	Lietuvių Auditorijoj, 3133 S. Halsted Street;
Rooselande	—	7-4 val. parapijos salėj, 4-9 val. pas P. Kurzikauską — 10634 S. Indiana Ave.;
Brigton parke	—	Šimaitis Realty, 2737 West 43 St.;
Cicero	—	Šv. Antano parapijos salėj, 1515 S. 50 Ave., Cicero;
Town of Lake	—	Š. Zajančiausko krautuvėj, 4551 S. Hermitage Ave.;
Nort Sidėj	—	Šv. Mykolo parapijos salėj, 1644 S. Wabansia Ave.;
18 kolonijoj	—	Jurgio Janušaičio maisto krautuvėje, 726 W. 18 St.;
Melrose Parke	—	Crystal Lounge (buv. Vaičiūno svetainė), 147 N. 15 St.

VISI ATEIKIME, VISI BALSUOKIME!

Amerikos Lietuvių Bendruomenės Tarybos rinkimų metu Lietuvių Auditorijos patalpose (3133 So. Halsted St.), visą laiką budės ALB Čikagos Apygardos valdybos nariai, kurie teiks rinkimų metu visus reikalingus patarnavimus. Gegužės 1 d. — rinkimų dieną — budintiems valdybos nariams skambinti Lietuvių Auditorijos telefonu: Victory 2-6172.

AUTOMOBILIŲ TAISYMO IR GASOLINO STOTIS

Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinas, įvairių rūšių alyva, baterijos ir automobiliams dalys.

M. ČESAS, patyręs auto specialistas.
1934 West 59th Street. Telef.: GRovehill 6-9136

MODERNI LIETUVIŠKA

KIRPYKLA

Sav. VALTER REKAŠIUS
752 West 33 St.

Užėik nusikirpti pės savo tautietį sulig savo skoniu ir pageidavimu. — Būsi patenkintas.

SAUGUS BALDŲ

PERKRAUSTYMAS

IS ARTI IR TOLI
Naujas 1955 specialus didelis sunkvežimis su pilna apdrauda Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Šaukite:
R. ŠERĖNAS,
4546 S. Wood St., Chicago 9, Ill. Tel.: VI. 7-2972.

BALDŲ IR ĮVAIRIŲ DAIKTŲ SAUGUS, GREITAS, TVARKINGAS IR NEBRANGUS

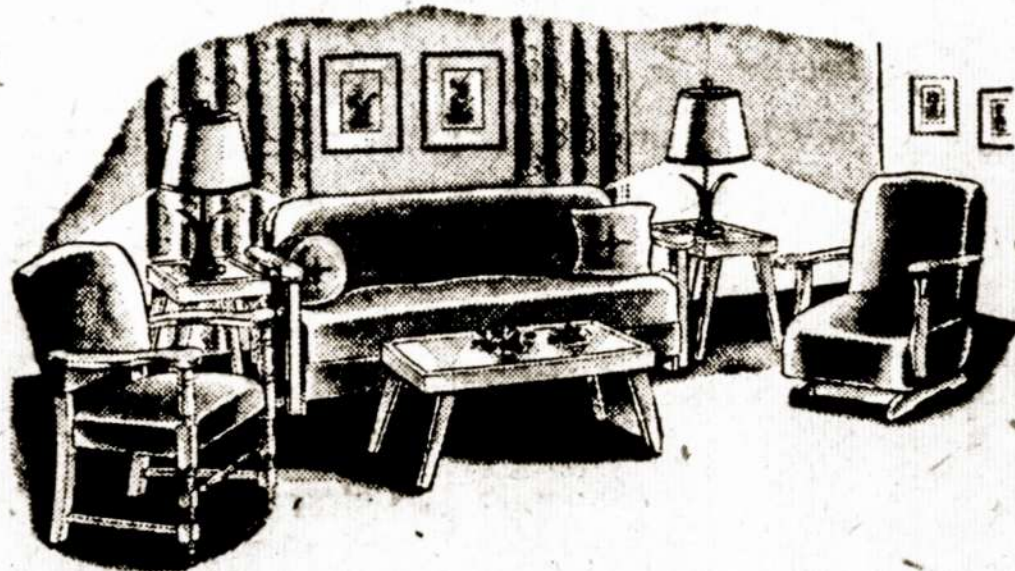
PERKRAUSTYMAS

Jokio kainos skirtumo nėra bet kurioje Chicago kolonijoje gyvenantiems bei persikeliantiems. Gera apdrauda.

Antanas Vilimas

3415 So. Lituania Ave., Chicago, Ill.

Telefonas: FRontier 6-1882.

Moderniausių baldus, naujausius televizijos aparatus žinomiausių firmų, įvairias krosnis, kilimus ir viską, kas reikalinga namų įrengimui Jūs pirksite pigiau

Lietuvių PREKYBOS Bendrovėje

ROOSEVELT FURNITURE Co., Inc.

2310 West Roosevelt (12-1 St.). Tel.: SEeley 3-4711

Pats įmonės vedėjas Feliksas RAUDONIS Jūs maloniai sutiks, parodys ir duos praktiškų patarimų Jums rūpimais reikalais.

BRIDGEPORTO KOLONIJOS LIETUVIAMS

Visi Bridgeporto kolonijos lietuviai kviečiami dalyvauti A. L. Bendruomenės Tarybos rinkimuose. Šiai svarbiai pareigai atlikti, kiekvienas lietuvis š. m. gegužės 1 d., sekmadienį, kviečiamas užsiti į Lietuvių Auditoriją, 3133 So. Halsted St. ir ten atiduoti apylinkės rinkimų komisijai savo balsą.

Tie asmenys, kurie dėl rimtų priežasčių negali asmeniškai atvykti į Lietuvių Auditoriją, prašoni apie tai iš vakaro pranešti rinkimų komisijos nariui Ig. Petrauskui 7-9 val. vak. telefonu: YArds 7-5516, arba sekmadienį telefonu: Victory 2-6172. Komisija, gavusi

Čikagos Jūrų Skautų

šokių vakaras "Jūros Dugne"

įvyksta šį šeštadienį, balandžio 30 dieną 7:30 val. vakaro Lietuvių Auditorijoje. Šis jaunimo šokių vakaras liks atsilankiusiems tikrai ilgai atmintyje, nes jūrų skautai salę yra pavertę į jūros dugną ir pasiryžę duoti dar nemažai kitokių staigmenų. Be to, bus rodomi spalvoti filmai iš Čikagos jūrų skautų gyvenimo. Šokiams gros garsusis ir visų mėgiamas B. Pakšto orkestras.

tokius pranešimus, pasirūpins atvykti į namus ir paimti jų balsus

Iš 95 išstatytų kandidatų, kiekvienas balsuotojas savo nuožūra gali pasirinkti ne daugiau 27 ir už balsuoti, pažymint kryžiuką prieš kandidato pavardę.

Eidami balsuoti, neužmirškite atsinešti nario knygelės, o kas dar nėra išrašęs į bendruomenę ir nario knygelės neturi, galės balsavimo punkte visa tai padaryti ir tuoj pat balsuoti.

Gyventojų patogumui, balsai bus priimami visą dieną, nuo 9 v. ryto, ligi 9 val. vakaro.

A. L. Bendruomenės Bridgeporto Apylinkės Rinkimų Komisija.

Keliaudamas per Tawn of Lake, užsuk į

"DUBYSA" Svetainė,
4555 So. Paulina St.,

Chicago, Ill.

Tauris gėrimai, žaidimai, gera nuotaika, mandagus patarnavimas.

Sav. ALEKSAS KASPERAVIČIUS

Telef.: LA 3-9859

27 metai patyrimo siuvime

1. Pigiai, greitai ir gerai siuvu naujus drabužius, senus išvalau, pataisau ir persiuvu pagal Jūsų skonį.

2. Plauunu ir prosinu baltinius.

3. Už mažą atlyginimą išnuomuoju pasiskaityti knygas.

MARTYNAS VIDRA,

3541 So. Halsted St., Chicago, Ill. Telef.: YArD 7-6035

DAINOSE APDAINUOTA IR PASAKOSE APSAKINĖJAMA

KARČIAMA RUŽAVA

(MEISTER BRAU TAVERN)

DABAR randasi Chicagoje, 2532 W. 47 St., Brighton Park Sav. V. PRANCŪZEVIČIUS. Tel.: Virginia 7-2429

ARS-FOTO STUDIJA

3362 So. Halsted St., Chicago, Ill., daro įvairių dydžių portretus ir nuotraukas.

Atlieka Studijos ir Foto mėgėjų darbus. Aprūpina gera filmine medžiaga.

Didelis pasirinkimas

Laikrodžių ir Brangenybių

Vietoje ir Europoje gamintų laikrodžių sąžiningas patarimas už žemas kainas

A. R. JUNEVIČIUS IR SŪNUS

3317 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Virš 50 metų veikia dieną ir naktį

Ne tik patarnauja, bet ir broliškais patarimais duoda apie ĮVAIRIAS APDRAUDAS.

Kreipkitės į

JOHN F. E U D E I K I S

Laidotuvių Direktorius

Tai yra seniausia ir didžiausia laidojimo įstaiga.
4605 — 07 So. Hermitage Ave. Tel.: YArds 7-1741 ir 7-1742, arba — 4330 — So. California Ave. Tel.: LA 3-0440.

Koplyčiose veikia moderniškai oro keitimo įrengimai

STEPONAS C. LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS KOPLYČIOS

2424 W. 69th St. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd Pl. VIRginia 7-6672
10756 S. Michigan Ave. PULLman 5-1270

LIQDĖSIO VALANDOJ

Saukite

MAŽEIKI & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. Air Conditioned koplyčia
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gaukite koplyčių arčiau Jūsų namų.

Prisidėkim prie 'Laisvosios Lietuvos' vajaus

Ir dalyvaukit laimėjimuose

1. Tik užsisakyk "L. L." arba pratęsk prenumeratą 1955 metams ir dalyvausi laimėjimuose dovanų \$ 2.000 vertės.
2. Surask 5 naujus metinius prenumeratorius ir gausi dovaną \$ 5 vertės, o taip pat dalyvausi platintojams skirtuose laimėjimuose
3. Jei neturi galimybės dalyvauti platinime, prisidėk šiaip prie vajaus: atsiųsk adresus savo pažįstamų ir kaimynų, kurie manai galėtų tapti "L. L." skaitytojais.
4. Jei jau gauni "L. L.", pasisakyk dėl tolimesnio siuntinėjimo ir atsiųsk prenumeratos mokesį
5. Prisidėk prie skelbimų rinkimo bei skelbimų palaikymo. Neatidėliok. Taupyk laiką ir mažink išlaidas. Iškirpk ir tuojau pasiųsk šį kuponą:

LAIŠVOJI LIETUVA

3157 So. Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.

Pavardė ir vardas .....

Adresas .....

Siunciu \$ ..... "L. L." prenumeratai, prenumeratos pratęsimui; prašau siųsti "L. L.", prenumeratą sumokėsiu vėliau; prašau siųsti susipažinimui. (Norimą pabrūkkti).

(Vieta laiškui):

(Parašas)

KĄ JIE DIRBA

ATGAL Į GAMTĄ!

Šiuo šūkiu įvyksta pirmoji pavasarinė LAISVOSIOS LIETUVOS gegužinė, š. m. gegužės 15 d. gražiausioje vietoje Čikagos apylinkėje — Būčio daržė (Willow West Picnic Grove, Willow Spring Illinois).

Programa bus plati ir įdomi. Smulkiau kitame numeryje.

LAS Montrealio Skyrius

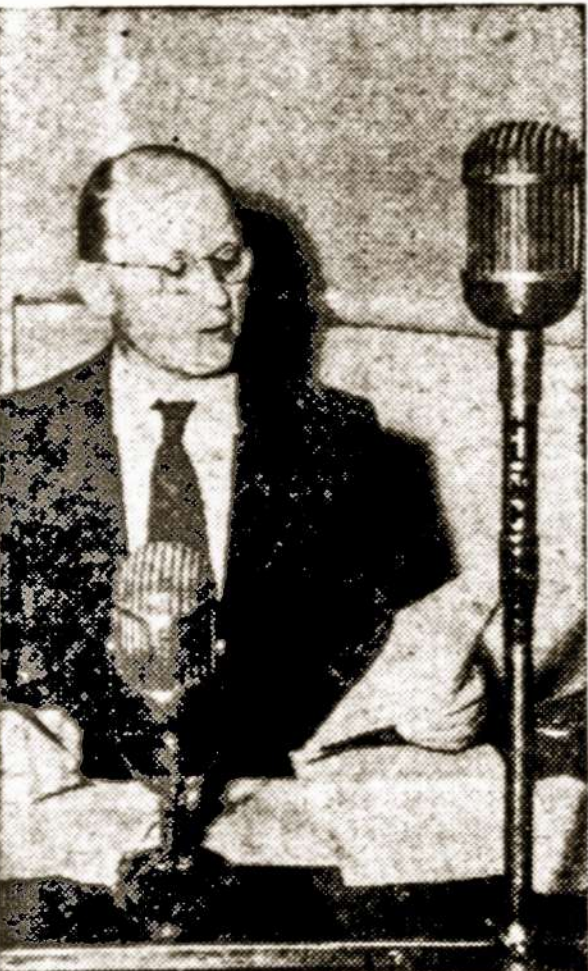
Š. m. gegužės 15 d. 12.30 val. J. A. naujojoje parapijos salėje šaukiamas visuotinis LAS Montrealio Skyriaus narių susirinkimas. Bus prarasti nauji valdybos rinkimai. Narių dalyvavimas būtinas.

Skyriaus Valdyba.

GRAŽIAI PAGERBIAMAS PRANAS GUDAS

gegužės 1 d. Vyčių salėje 3 val. po pietų, jo amžius 70 metų. Proga, kur kartu bus ir programa, paskaita ir suruošta jo redaguotų ir bendradarbiautų laikraščiu paroda. Kartu parodoje bus išstatyta jo žmonos poetės Uršulės Gurlūtės — Gudienės leidiniai. Pranas Gudas yra vienas iš tų jaunimo geradarių, kur ir šiandien paskutiniu kšniui dalinasi su Vokiečių besimokančiu jaunimu. Apirūpina ir spauda bei knygomis. Minėjimą ruošia skautai studentai.

Pranas Gudas

SIMO VELBASIO

Baletu studijos metinis koncertas įvyksta gegužės 7 d. 7 val. 30 mn. Lietuvių Auditorijoje su plačia, reta ir nauja programa. Po programos šokiai, muz. Balio Pakšto orkestrui grojant.

LAS MONTREALIO SKYRIAUS VAKARAS

Š. m. balandžio 16 d. LAS Montrealio skyriaus meno sekcija, Montrealyje, suvaidino 3 veiksmy komediją "Kelias į peklą". Bendrai, kaip mėgėjų, veiklas suvaidintais labai gerai. Pagrindines roles atliko: J. Baltuonienė, A. Dikinis, A. Stravinskaitė, R. Simaniūskis ir O. Salalytė.

Vakaras praėjo geroje nuotaikoje.

Stebėtina turtinga loterija. Buvo daug vertingų fantų.

Dalyvavęs

P A D Ė K A

LAS Montrealio Skyr. Valdyba širdingai dėkoja š. m. balandžio mėn. 16 d. LAS vakaro, komedijos "Kelias į peklą" vaidintojams: R. Simaniūskiiui, A. Dikiniui, J. Baltuonienei, A. Stravinskaitėi — Paškevičienei, O. Salalytei, V. Slėniui, V. Česnai, A. Žukauskui, p. Strėlienei ir A. Piešienei.

Taip pat reiskia nuosirdžią padėką Lazauskienei, Latvei, Liesuonaičiams, Užinaitei, K. Mickui, P. Peleckiui ir eilei kitų, kurie prisidėjo prie loterijos parengimo — fantais. Sinienei, Žilinskienei, Mylienei, Stankūnaitei ir visiems kitiems, prisidėjusiems darbu vakaro eigoje.

Lietuvos muzikų vardynas

ruošiamas spaudai ir pirmasis sąsiuvinys, apimamais raidės A ir B, baigiamas spausdinti ir už savaitės kitos pasirodys. Parengė prof. muz. Juozas Žilevičius ir redaguoja muz. Juozas Kreivėnas. Leidžia "Muzikos Žinių" redakcija ir eis priedu prie minimo muzikų laikraščio. Šiais metais numatoma išleisti 2—3 sąsiuviniai. Vardynas, vadinamas muzikų enciklopedija, apims ir šių dienų muzikus, dainininkus, orkestrantus, chorvedžius ir okupuotoje Lietuvoje gyvenančius. Vardynas bus iliustruotas. Tai pirmas toks lietuvių kalba veikalas.

BILLETAI Į SUKAKTUVINĮ DAINAVOS ANSAMBLIO

koncertą galima įsigyti pas dainaviečius, "Draugo", "Naujiečių" redakcijose, Dainoje — 3130 So. Halsted St., Holyvudo svetainėje — 2419 W. 43 St., Marginiuose — 2511 W. 69 St., visi Čikagoje; kun. dr. Celiešius — East Chicago 3905 Fir St. ir pas E. Vitulį — knygų kioske, prie bažnyčios. Minėtose vietose parduodami bilietai ne tik į koncertą bet ir į bankietą. Į koncertą kaštuoja nuo 1 iki 3 dol. ir ložės po 4 dol., į bankietą — 5 dol. Visas pelnas skiriamas Dainavos ansamblio — įdainavimui ir plokšteles išleidimui, kai ansamblis vienintelis, kuris per savo kuklumą yra atsilikęs. Bilietų įsigijimas paskubėtinas, nes smarkiai perkami, kai tokios sukaktys retos ir be to, svečių talkininkaus Čiurlionio ansamblio.

Dainavos ansamblio dešimtmėčiui paminėti komiteto pirmininku yra žymus senosios kartos veikėjas ir prekybininkas Dan Kuraitis, o vicepirmininku žymus veikėjas ir bankininkas — Jonas Pakel, informacijai — Alg. Gustaitis, bankietui — Faustina Manelienė.

Koncertas įvyksta gegužės 8 d. Orchestra Hall, Michigan 220, — 3:30 val., o vakare šv. Kryžiaus parapijos salėje — bankietas. (lg.)

"DAINAVOS" ANSAMBLIS P A A U K O J O

savo sukaktuvinio koncerto 100 bi lietuviams moksleiviams, būtent: lituanistikos mokyklos mokiniams, Marijos Aukštesniosios Mokyklos mokiniui "Rūtos" draugijai, Jaunimo tautiniam ansambliui, vadovaujamam Balio Pakšto. Tas 100 jaunuolių gal pirmą kartą pamatys garsiąją koncertinę salę Orchestra Hall ir girdės dviejų didžiųjų ansamblių — "Dainavos" ir "Čiurlionio" dainų demonstraciją š. m. gegužės 8 d. 3:30 val. po pietų, Orchestra Hall.

LIETUVIŲ PROFESORIŲ DRAUGIJOS

pobūvyje (gegužės mėn. 14 d. Lietuvių Auditorijoje), prof. Step. Kolupaila skaitė paskaitą — "Lietuvos gamta ir jos grožis. Gražiosios Lietuvos vietos bus rodomos ekrane.

"DAINAVOS" ANSAMBLIO

10 metų sukakties minėjimą ir koncertą š. m. gegužės 8 d. Orchestra Hall globoja Garbės Komitetas:

J. E. Vyskupas Vincentas Brizgys, Lietuvos Igal. Ministeris Povilas Žadeikis,

Lietuvos Konsulas dr. Petras Daužvardis,

A. L. T. Pirmininkas Leonardas Šimutis,

A. L. T. Vicepirmininkas Antanas Olis,

A. L. T. Sekretorius Pijus Grigaitis,

A. L. T. Iždininkas Mikas Vaidyla,

Šv. Kryžiaus parap. klebonas kun. Anicetas Linkus,

Lietuvių Yaizbos Prezidentas Antanas Rudis,

Čikagos Apygardos Lietuvių Bendruomenės Pirmininkas dr. Jonas Bajerčius,

Lietuvos Kariuomenės Generolas Povilas Plechavičius,

Povilas Gaučys ir Prof. Juozas Žilevičius.

—*—

PAVASARIO SEZONO PROGA,

Čikagos jūrų skautai-tės, kaip ir kiekvienais metais, taip ir šiemet, ruošia savo metinį pasilinksminimą. Tai yra pradžia pastangų, susijusių su tunto vasaros stovykla. Šiemet mūsų jaunieji jūrų skautai stovykliaus savo atskiroje nto kitų skautų stovykloje, įvykstančioje apie rugpjūčio vidurį prie gražaus ežero. Tam planui įgyvendinti yra ruošiamas šokių vakaras Lietuvių Auditorijoje balandžio 30 dieną 7:30 val. vakaro. — Jūrų skautai, kaip visados, taip ir šį sykį, salę išpuoš jūriniais motyvais, kurie nukels Jus į jūros dugną. Parengimu rūpinasi ir jį tvarko Čikagos Jūrų Skautų Tėvų Komitetas.

—*—

Šagamogienė su vyru išvyko ilgesnei kelionei atostogų, kur mano aplankyti: Arizoną, Hot Springs ir Floridą. Šagamogiai vietiniai lietuviai, bet tautiniai susipratę ir palaiką lietuvišką spaudą. Linkime geriausios sėkmės!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Moderniškiausi baldai, televizijos aparatai, orai vėsinti įrengimai, skalbiamos mašinos, šaldytuvai, radio aparatai, kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.

Telefonu Europai klausyti radio aparatai. Rašomo mašinėlės su pilnu lietuvišku šriftu siunčiamos į visą Ameriką ir kitus kraštus.

Lengvi išsimokėjimai, sekmadieniais jokių takų.

FURNITURE CENTER, INC.

Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS

3224 — 26 — 28 So. HALSTED ST.

Telefonas: Victory 2-4226.

Įmonė atidaryta: Pirm., Ktv. 9—9:30.

Kitomis dienomis 9—6. Sekmad. 10—5 val.

*****

LIETUVIŠKA AUTOMOBILIŲ PREKYBA

"B A L T I C A"

5805 So. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

R E K O M E N D U O J A

pirkti dabar gautus ir patikrintus automobilius. Didelis pasirinkimas, kainos žemos.

MERKURY 54, naujas, 2 dr., pilnai įrengtas — tik \$1.900.—

FORD 53, 4 dr., pilnai įrengtas — \$995.—

CHEVROLET 51, 4 dr., automat. transmisija, pilnai įrengtas, kaip naujas — 575.—

CHRYSLER 50, 4 dr., labai gerame stovyje — \$500.—

Pirkdami naujus ar vartotus automobilius visuomet kreipkitės į šią automobilių prekybą ir auto garažą.

BRONIUS MICKEVIČIUS, Sav. Telefonas: WALbrook 5-8200

*****

"L. L." AUKOJO

- Balčiūnas Antanas, Chicago, Ill. dol. 50.—
- Janušauskas Jonas, Chicago, Ill. dol. 1.—
- Kronienė Ona, Chicago, Ill. dol. 5.50
- Macianskas Bronius, Chicago, Ill. dol. 15.—
- Prockienė Stefa, Chicago, Ill. dol. 1.50
- Rimas Kazys, Chicago, Ill. dol. 4.—
- Tijūnas Jonas, Chicago, Ill. dol. 1.—
- Venys Antanas, Chicago, Ill. dol. 5.—
- Miliauskas Antony, Worth, Ill. dol. 5.50
- Metrik Petras, Melrose Pk., Ill. dol. 5.50
- Meškauskas Tadas, E. Chicago, Ind. dol. 2.—

Pavasariinių vienaėlių kostiumų, sportinių ir išeiginių drabužių didelis pasirinkimas pas

H. SEIGAN

VYRIŠKŲ RŪBŲ IR BATŲ KRAUTUVĖ,

4622 S. Ashland Av., Chicago 9, Ill. Telefonas: YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina ilgesniam išsimokėjimui be nuosimčių!

Mandagus patarnavimas lietuvių kalboje.

Krautuvė atdara: Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 9:30 val. vak., kitomis dienomis iki 6 v. vak. Sekmadieniais nuo 10 iki 2:30 val. Kalbame lietuviškai.

Jadvyga Peldienė,

turi ilgametę praktiką lietuviškų valgių gaminyje ir patiekime. —

Nida Valgykloje

3320 So. Halsted St., Chicago, Ill., pagaminama lietuviški pietūs ir vakarienė, o taip pat šilta ir šaltą užkanda, žuvis ir įvairūs delikatesai, lietuviška gira. Mandagus patarnavimas. Kainos žemos. Atsilankymas mielai laukiamas.

GYDYTOJAI

Dr. S. Biožis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas — 3148 West 63rd Street
CHICAGO, ILL.
Ofiso telefonas: PProspect 8-1717
Valandos: po pietų 1—3; vak. 7—8, tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadieniais ir sekmadieniais ofisas uždarytas.
BUTAS: 3241 W. 66th PLACE
Tel.: RE 7-7668

Tel.: HEmlock 4-8818

Dr. Ant. Narbutas

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
6787 So. Western Ave.
Prima: Pirm., treč., ketv. ir penkt. 6:30 — 8:30
Antradieniais: nuo 10 iki 12 v. ryto.
Seštadieniais: nuo 2 iki 4 val. popiet.

DR. JUOZAS PAUKŠTYS

DANTŲ GYDYTOJAS

4253 So. Archer Ave.

Įėjimas iš Whipple Ave.

Priėmimo valandos:

nuo 10 iki 12,

nuo 2 iki 6 ir nuo 7 iki 9 val.

Išskiriant trečiadienius ir sekmadienius.

Seštadieniais nuo 10 iki 4 val.

Telefonas:

ofiso LAfaet 3-4949

namų CE 3-7786

Vaistinė

Savininkas

Pr. A. Šimkus

3301 South Halsted Street

Tel.: VIRginia 9080 ir 9081.

Didelis pasirinkimas įvairių kosmetikos dalykų ir malonus patarnavimas pačio savininko Pr. Šimkaus.

WALTER SASNAUSKAS

2534 West Marquette Rd.

Chicago 29, Ill.

Telef.: GRovehill 6-8402.

Štato naujus namus pagal tartį ir planus.

Atlieka įvairius remonte darbus.

JONAS BUDRIKAS

1442 So. 49th CT., Cicero 50, Ill.

Tel.: TOWnhal 3-9472

NAMŲ STATYBA,

ĮVAIRŲS REMONTAI IR PARDAVIMAS

Jei norite remontuoti, pirkti ar užsakyti geras išplanuotas, patogų, gražų ir pigų namą, kreipkitės pas

V. Š I M K Ū,

4645 So. Keating Ave.,

Chicago 32, Ill.

Susitarimui šaukite:

REliance 5-8202

Šiokiadieniais nuo 5 val. p. p., o

Sventadieniais nuo 10 iki 4 val.

TELEVIZIJOS

Ir Radio Aparatų Taisyimas

Sąžiningas ir garantuotas darbas

Darbo valandos: 6 v. v.—10 v. v.

Seštadieniais: 8 v. ryto — 8 v. v.

M. RIMKUS, 4517 S. Sawyer St.

Telef.: VIRginia 7-0087,

jai neatsako, šaukite: VL 7-3037

APDRAUSKITE

savo namus, baldus, tavernas, au-

tomobilius ir kitą turta pas lie-

tuvų apdraudus agenta. Mes parū-

piname taip pat gyvybės, sveika-

tos ir kitokias apdraudas.

J. K U T R A,

"Tel.: WALbrook 5-5030

PProspect 8-3579 (vak. ir sekmad.)

Lietuvišką ruginę duoną, pyragus, pyragaičius, sausainius šviežius kas dieną kitokius delikatesus Jūs pirkite lietuviškoje.

BRUNO KEPYKLOJE

3339 Lituania Ave, Telef.: CLifside 4-6376

Reikalaukite savo krautuvintinkų šios kepyklos gaminių. — Lai tik paskambina savininkui Broniui Macianskui ir bus pristatyta. Ši kepykla prieš pradėdama gaminti produktus, visuomet tariasi su sveikatos specialistais, taip, kad neveltui yra sakoma:

Kas Valgo Bruno Duoną Visad Žydi Kaip Aguona.

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Perdirbami motorai, stabdžiai, transmisijos, keičiamos dalys. — Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Garantuotas darbas.

A. STANEVIČIUS

1835 Canalport

Tel. Dirbtuvės: SEely 3-2146

Namų: KENwood 8-3092

Jonas Karvelis

3322 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Telef.: YARd 7-0677.

Didžiausias pasirinkimas: siuvamų masių, Radio aparatų, įvairių sveicatirškų laikrodžių, įvairiausių lietuviško meno išdirbinių, lietuviškų knygų, žurnalų ir laikraščių.

SKANIAU, ŠVARIAU IR JAUKIOJE APLINKOJE

Jūs pavalgysite pusryčius, pietus ir vakarienę lietuvių laikkomoje valgykloje

Antonette's Lietuviška valgykla

3206 South Halsted St., Chicago 8, Ill.

Lietuviški ir vietiniai valgiai, mandagus patarnavimas, žemos kainos.

E. Galminienė ir Z. Gražienė, sav.

Apsikirkp pagal savo skonį, madą ir pageidavimus tremtinio

PETRO BALTROMONO KIRPYKLOJE

2543 1/2 West 71 Street.

Mandagus patarnavimas, švari patalpa, nauji įrankiai ir ilgametis patyrimas.